

O B S A H:

1/ ZÁKON O ZMĚNĚ DAŇOVÝCH A POJISTNÝCH ZÁKONŮ V SOUVISLOSTI SE SCHODKEM VEŘEJNÝCH ROZPOČTŮ

2/ ZMĚNA ZÁKONA 427/2011 Sb. O DOPLŇKOVÉM PENZIJNÍM SPOŘENÍ, KTERÝM SE ZAVÁDÍ TZV. PŘEDDŮCHODY

3/ ZÁKON 397/2012 Sb. O POJISTNÉM NA DŮCHODOVÉ SPOŘENÍ

4/ ZMĚNY ZÁKONŮ V DŮSLEDKU UPLATNĚNÍ ZÁKONA O POJISTNÉM NA DŮCHODOVÉ SPOŘENÍ

5/ ZMĚNY V PROVÁDĚNÍ SRÁŽEK ZE MZDY

6/ PŘEDKLÁDÁNÍ TISKOPISŮ NEMOCENSKÉHO POJIŠTĚNÍ V ELEKTRONICKÉ PODOBĚ

7/ ZMĚNY V POSKYTOVÁNÍ DODATKOVÉ DOVOLENÉ

8/ VYHLÁŠKA 392/2012 Sb. O STANOVENÍ VÝŠE ZÁKLADNÍCH SAZEB ZAHRANIČNÍHO STRAVNÉHO PRO ROK 2013

9/ ODPOVĚDI NA DOTAZY

Přílohy: Pozvánka na semináře

Výklad Kataríny Dobešové k změnám v daních z příjmů (jen v elektronická podobě)

Vážení přátelé,

v dnešním čísle informačního servisu Vám přinášíme aktuální informace o změnách v zákonech z oblasti mzdové a personální, které byly provedeny v měsíci listopadu. Jako první bod je zařazen zákon o změně daňových a pojistných zákonů v souvislosti se schodkem veřejných rozpočtů. Tento zákon ještě v současné době neprošel celým legislativním procesem, ale vzhledem k závažným změnám jej zařazujeme do tohoto čísla s tím, že o jeho účinnosti Vás budeme ihned informovat na naší stránce www.demonia.cz. Přílohou tohoto čísla je také pozvánka na lednové semináře, které pořádá naše firma na deseti místech ČR.

1/ ZÁKON O ZMĚNĚ DAŇOVÝCH A POJISTNÝCH ZÁKONŮ V SOUVISLOSTI SE SCHODKEM VEŘEJNÝCH ROZPOČTŮ

Tímto zákonem se mění spousta zákonů, např. se zvyšuje sazba DPH ze 14 na 15% a z 20 na 21%. Pro naši práci mají význam zejména změny v těchto zákonech:

ZÁKON 586/92 Sb. O DANÍCH Z PŘÍJMŮ (dále jen ZDP)

Změny v ZDP se týkají těchto paragrafů:

- V § 7 odst. 7 se na konci textu **písm. c)** doplnila slova „; nejvýše lze však uplatnit výdaje do částky 800000 Kč“

Z této změny vyplývá, že si budou moci podnikatelé uvedení v § 7 odst. 1 písm. c) nebo v § 7 odst. 2 písm. a) uplatnit výdaje paušálem 40%, pokud výše takto vypočtených výdajů nepřekročí 800000 Kč. Toto opatření se bude týkat komerčních právníků, daňových poradců a podnikatelů, kteří mají příjmy z průmyslového nebo jiného duševního vlastnictví a autorských práv. Paušální výdaje 40% by tedy nemohl uplatnit tento podnikatel, pokud by měl příjmy vyšší než 2 miliony korun.

POZNÁMKA: v žádném případě se toto opatření nedotkne příjmů ze živnosti, kde je i nadále výdajový paušál 80% u živností řemeslných a 60% u živností ostatních.

- V § 7 odst. 7 se na konci textu **písm. d)** doplnila slova „; nejvýše lze však uplatnit výdaje do částky 600000 Kč“

Z této změny vyplývá, že si budou moci podnikatelé uvedení v § 7 odst. 2 písm. e) uplatnit výdaje paušálem 30%, pokud výše takto vypočtených výdajů nepřekročí 600000 Kč. Toto se dotkne pouze podnikatelů, kteří pronajímají majetek zařazený do obchodního majetku.

- Podle § 9 odst. 4 by se mohl uplatnit daňový paušál 30% nejvýše do částky 600000 Kč.

Tzn., že by si mohl ten, kdo má příjmy z pronájmu uplatnit 30% paušál, pokud by jeho příjmy z pronájmu nepřekročily 2 miliony korun.

- Za § 16 se vkládá nový § 16a - **Solidární zvýšení daně**, který zní:

(1) Při výpočtu podle § 16 se daň zvýší o solidární zvýšení daně.

(2) Solidární zvýšení daně činí 7 % z kladného rozdílu mezi

- a) součtem příjmů zahrnovaných do dílčího základu daně podle § 6 a dílčího základu daně podle § 7 v příslušném zdaňovacím období a
- b) 48násobkem průměrné mzdy stanovené podle zákona upravujícího pojistné na sociální zabezpečení.

Podle tohoto nového paragrafu by se solidární zvýšení daně odvádělo ze součtu příjmů zahrnovaných do dílčího základu daně podle § 6 a dílčího základu daně podle § 7 nad 1242432 Kč. **Příjmy zahrnované do dílčího základu daně u příjmů podle § 6 jsou příjmy před navýšením na „superhrubou mzdu“** (§ 6 odst. 13 ZDP). Dílčím základem daně u příjmů podle § 7 jsou příjmy snížené o výdaje vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení (§ 7 odst. 3 ZDP). Z celé „superhrubé mzdy“ by se odvedla daň 15% a z rozdílu příjmů zahrnovaných do dílčího základu daně podle § 6 a částky 1242432 Kč by se ještě navíc odváděla „solidární daň“ ve výši 7%. Zaokrouhlení daně by se provedlo na celé Kč nahoru.

Jak se ale bude uplatňovat solidární zvýšení daně u záloh u zaměstnanců, kteří pobírají příjmy podle § 6?

- Tato situace je řešena v nově vloženém **§ 38ha – solidární zvýšení daně u zálohy**, který zní:

(1) Při výpočtu podle § 38h odst. 2 se záloha zvýší o solidární zvýšení daně u zálohy.

(2) Solidární zvýšení daně u zálohy činí 7 % z kladného rozdílu mezi

(a) příjmy zahrnovanými do základu pro výpočet zálohy a

(b) 4násobkem průměrné mzdy stanovené podle zákona upravujícího pojistné na sociální zabezpečení.

(3) Mzdový list musí za každý kalendářní měsíc obsahovat částku odpovídající rozdílu podle odstavce 2.

Z toho vyplývá, že u zaměstnanců, kteří pobírají příjmy podle § 6 se bude postupovat tak, že solidární zvýšení daně u záloh se provede tak, že z celého příjmu (superhrubé mzdy) se odvede daň 15% a z příjmu bez navýšení o povinné pojistné na SZ a VZP nad 4násobek průměrné mzdy, tj. nad 103536 Kč (25884x4) se odvede solidární zvýšení daně u zálohy ve výši 7%. Solidární zvýšení zálohy na daň by se týkalo zaměstnanců s hrubým příjmem nad 103536 Kč.

Komplikace vzniknou při odvodu solidárního zvýšení daně u zálohy především u zaměstnanců, kteří mají současně více plátců a příjmy u nich nepřekročí měsíčně 4násobek průměrné mzdy (103536 Kč) a také u zaměstnanců, kteří současně i podnikají. V těchto případech bude třeba, aby po skončení zdaňovacího období podali daňové přiznání. Z toho důvodu se

- V **§ 38g se doplnil odstavec 4**, který zní:

(4) Daňové přiznání je povinen podat poplatník, u něhož se zvyšuje o solidární zvýšení daně daň nebo záloha na daň z příjmů ze závislé činnosti a z funkčních požitků.

Z této změny vyplývá, že všichni poplatníci, kteří budou mít za roky 2013 až 2015 součet hrubých příjmů podle § 6 a dílčího základu daně podle § 7 vyšší než 1242432 Kč, budou muset podat daňové přiznání a z částky nad 1242432 Kč odvést solidární zvýšení daně ve výši 7%.

POZNÁMKA: některým zaměstnancům se naopak možná bude daň vracet, protože jejich příjmy překročily měsíční hranici 103536 Kč pouze v měsíci, kdy obdrželi např.

roční odměnu nebo mimořádnou odměnu, ale v součtu za celý kalendářní rok jejich příjmy nepřekročily 1242432 Kč. *Např. zaměstnanec s měsíčním příjmem 50000 Kč) obdržel v měsíci březnu roční odměnu za rok 2012 ve výši 300000 Kč. V měsíci březnu u něho bylo uplatněno solidární zvýšení daně u zálohy a ze základu daně přesahujícího 103536 Kč byla ještě odvedena daň 7%. Po skončení roku 2013 si musí tento zaměstnanec podat daňové přiznání, protože měl solidární zvýšení daně u zálohy. V daňovém přiznání se poté zjistí, že jeho příjmy zahrnované do základu daně jsou nižší než 1242432 Kč (50000×12) + 300000 = 900000) a uplatní se u něho daň pouze ve výši 15% a sražená vyšší záloha za měsíc březen se mu vrátí na základě jeho žádosti v daňovém přiznání.*

- Další změna je provedena v **§ 35ba odst. 1** u slevy na poplatníka, kde se vkládá tento text:

„; daň se nesnižuje u poplatníka, který k 1. lednu zdaňovacího období pobírá starobní důchod z důchodového pojištění nebo ze zahraničního povinného pojištění stejného druhu.“

Z této změny vyplývá, že základní sleva na poplatníka (24840 Kč) se nemůže uplatnit u poživatele starobního důchodu, který tento důchod pobíral k 1. lednu zdaňovacího období, tj. vzhledem k účinnosti tohoto zákona jej musel pobírat ke dni 1. 1. 2013, aby se sleva neposkytla. Pokud by si někdo nechal přiznat starobní důchod až od 2. 1. 2013, sleva na poplatníka by mu po celý rok 2013 náležela. Poživatelé starobního důchodu, kteří jej pobíraly k 1. 1. 2013. tak přijdou v roce 2013 o částku 24840 Kč (2070×12).

- Za **§ 35c** se vkládá nový **§ 35ca**, který řeší podnikatele uplatňující výdaje paušálem takto:

Uplatní-li poplatník u dílčího základu daně podle § 7 výdaje podle § 7 odst. 7 nebo u dílčího základu daně podle § 9 výdaje podle § 9 odst. 4 a součet dílčích základů, u kterých byly výdaje tímto způsobem uplatněny, je vyšší než 50 % celkového základu daně, nemůže

- a) snížit daň podle § 35ba odst. 1 písm. b),*
- b) uplatnit daňové zvýhodnění.“*

Z této změny vyplývá, že podnikatelé, kteří si uplatňují výdaje paušální částkou a výše jejich paušálu je vyšší než 50% základu daně, si nebudou moci uplatnit slevu na manželku (manžela) a daňové zvýhodnění na vyživované dítě. Toto se dotkne všech podnikatelů, kteří podnikají podle živnostenského zákona a uplatňují si výdaje ve výši 80% resp. 60% základu daně.

- V **§ 38k** se doplnilo v **odst. 4 písm. e)**, které zní:

e) že k 1. lednu zdaňovacího období nepobírá starobní důchod z důchodového pojištění nebo ze zahraničního povinného pojištění stejného druhu.

Z této změny vyplývá, že v prohlášení poplatníka daně z příjmů bude opět obsahovat údaj o tom, že poplatník nepobírá starobní důchod. Doufejme, že nový vzor prohlášení k dani bude včas k dispozici na FÚ. Jinak by musel poživatel starobního důchodu vložit do staršího vzoru prohlášení list, který by tento údaj obsahoval.

- V **přechodných ustanoveních** k ZDP se říká:

1. *Pro daňové povinnosti u daní z příjmů za zdaňovací období přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, jakož i pro práva a povinnosti s tím související, se použije zákon č. 586/1992 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.*

2. *Ustanovení § 38ha zákona č. 586/1992 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se nepoužije při zúčtování mezd za kalendářní měsíce přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.*

Z přechodných ustanovení vyplývá, že se podle novelizovaného ZDP začne postupovat až od data účinnosti zákona, tj. od 1. 1. 2013.

- **Účinnost** změn v ZDP je stanovena takto:

Solidární zvýšení daně a zrušení slevy u poživatelů starobních důchodů platí od 1. 1. 2013 a platí pouze pro roky 2013 až 2015. Ostatní změny (omezení paušálů u podnikatelů apod.) platí trvale.

Vzhledem k tomu, že tyto změny výrazně zasáhnou do výpočtu daně z příjmů i do výpočtu záloh na daň, je elektronickou přílohou tohoto čísla výklad Kataríny Dobešové z MF.

ZÁKON 592/92 Sb. O POJISTNÉM NA VŠEOBECNÉ ZDRAVOTNÍ POJIŠTĚNÍ

Do zákona 592/92 Sb. o pojistném na VZP se vložil nový § 3d. Podle odst. 1 tohoto paragrafu se pro roky 2013 až 2015 nepoužijí ustanovení odstavců 15 až 18 v § 3, které řeší maximální vyměřovací základ u zaměstnanců.

Podle odst. 2 § 3d se u osob samostatně výdělečně činných nepoužijí ustanovení § 3a odst. 2 týkající se maximálního vyměřovacího základu, a to v letech 2013 až 2015.

Z těchto změn vyplývá, že v období let 2013 až 2015 nebude platit maximální vyměřovací základ pro odvod pojistného na VZP ve výši 72násobku průměrné mzdy, ale pojistné na VZP se bude odvádět z celého vyměřovacího základu.

2/ ZMĚNA ZÁKONA 427/2011 Sb. O DOPLŇKOVÉM PENZIJNÍM SPOŘENÍ, KTERÝM SE ZAVÁDÍ TZV. PŘEDDŮCHODY

Zákonem 403/2012 Sb. se s účinností od 1. 1. 2013 mění zákon 427/2011 Sb. o doplňkovém penzijním spoření, a to tak, že se z tohoto spoření budou moci vyplácet tzv. předdůchody.

Předdůchod je specifickou formou čerpání vlastních prostředků, které si zaměstnanec naspořil u penzijní společnosti. Nejedná se v žádném případě o státní dávku. Podmínky pro odchod do předdůchodu jsou nastaveny v §§ 20, 22 a 23 zákona 427/2011 Sb. Předdůchod by se vyplácel formou starobní penze na určenou dobu a účastník doplňkového penzijního spoření by musel podle změněného § 20 **dosáhnout věku, který je o 5 let nižší než věk potřebný pro vznik nároku na řádný starobní důchod** a spořicí doba musí být minimálně 60 měsíců.

Pro odchod do předdůchodu ale musí být splněny ještě tyto podmínky (§ 22):

- **splátka starobní penze** na určenou dobu **musí činit alespoň 30% průměrné mzdy** (bude to průměrná mzda, která se používá pro plnění povinného podílu osob se ZP za předchozí rok)
- musí být sjednána **výplata splátek v neklesající výši měsíčně**, bez možnosti výplatu přerušit nebo pozastavit
- výplata splátek musí být rozvržena tak, aby **skončila nejdříve dosažením důchodového věku potřebného pro vznik nároku na řádný starobní důchod sníženého o 3 roky**.

Za jakých podmínek bude tedy možno do tohoto předdůchodu odejít?

- 1) Účastník doplňkového penzijního spoření si musí **spořit minimálně 60 měsíců**. (podle našeho názoru se započtou i doby, kdy měl zaměstnanec sjednáno penzijní připojištění se státním příspěvkem a prostředky si doplňkového penzijního spoření převedl)
- 2) Měl by dosáhnout **věku, který je o 5 let nižší než věk potřebný pro vznik nároku na řádný důchod**. Např. muž narozený 10. 7. 1955 má důchodový věk 10. 11. 2018 (63+4 měsíce) a mohl by si požádat o předdůchod již 10. 11. 2013.
- 3) Účastník bude muset mít na doplňkovém penzijním spoření „**nastřádáno**“ **tolik peněz, aby si mohl platit alespoň 2 roky částku ve výši 30% průměrné mzdy**. Kolik bude průměrná mzda za rok 2012, z které by se v příštím roce vycházelo se dozvíme až 4. 12. 2012. V roce 2011 byla průměrná mzda 23726 Kč. Dá se očekávat, že za rok 2012 bude vyšší než 24000 Kč. Pokud by se zaměstnanci měla vyplácet tato starobní penze po dobu nejméně 2 let, musel by mít na účtu doplňkového penzijního spoření uloženu částku nejméně 172800 Kč (30% z 24000 Kč je 7200 Kč. 7200x24 měsíců=172800 Kč).

Tímto by ale byla pokryta jen doba 2 let a zaměstnanci chybí do důchodového věku ještě pořád 3 roky... Buď stráví tuto dobu v předdůchodu bez pobírání dávek nebo by měl mít v penzijním spoření „nastřádáno“ tolik, aby mu to stačilo na celých 5 let, a to je částka 432000 Kč (30% z 24000 je 7200 Kč. 7200x60 měsíců). Kde tyto prostředky sežene? Zaměstnanci, kteří budou chtít odejít do předdůchodu by si měli včas začít spořit do systému doplňkového penzijního spoření a u profesí zatížených vyšší fyzickou nebo psychickou námahou se předpokládá, že zaměstnancům bude přispívat výrazněji i jejich zaměstnavatel. Pochopitelně, že zaměstnanci ale nebudou žádat o předdůchod tak brzy, vždy bude záležet na jejich konkrétním fyzickém stavu a možnosti i nadále pracovat. Pokud to půjde, tak budou pracovat a když zjistí, že jim chybí např. 2 a půl roku do důchodu a práci neseženou nebo je práce výrazně fyzicky zatěžuje, tak si teprve požádají o předdůchod a ne o trvale krácený předčasný důchod.

V § 10 zákona 427/2011 Sb. o doplňkovém penzijním spoření dochází ještě ke změně v poskytování příspěvku zaměstnavatelem a to tak, že se doplnil tento text: „*V rozporu se zásadou rovného zacházení není poskytování rozdílné výše příspěvku zaměstnavatele v závislosti na rizikovosti, obtížnosti nebo namáhavosti vykonávané práce, pokud je to ujednáno v kolektivní smlouvě nebo stanoveno ve vnitřním předpise zaměstnavatele.*“

Z tohoto textu vyplývá, že zaměstnavatel bude moci diferencovat výši svého příspěvku v závislosti na obtížnosti nebo namáhavosti vykonávané práce, aniž by se

jednalo o porušení zásady rovného zacházení. Tzn., že např. v dopravním podniku bude přispívat vyšší částkou řidičům než zaměstnancům pracujícím na opravách vozidel v dílně...

Zákonem, kterým se mění zákon 427/2011 Sb. o doplňkovém penzijním spoření se mění i některé další zákony, a to

- zákon 155/95 Sb. o důchodovém pojištění (ZDP)

v § 16 odst. 4 se doplnilo nové písm. k), podle kterého bude **vyločenou dobou i doba pobírání starobní penze na určenou dobu, doživotní penze nebo penze na přesně stanovenou dobu s přesně stanovenou výší důchodu** podle zákona upravujícího doplňkové penzijní spoření **do dosažení řádného důchodového věku**, pokud jsou splněny podmínky stanovené v § 22 odst. 4 nebo § 23 odst. 6 zákona 427/2011 Sb.

Z této změny vyplývá, že doba pobírání předdůchodu bude dobou vyloučenou, takže neovlivní negativně výpočet řádného starobního důchodu.

- zákon 582/91 Sb. o organizaci a provádění sociálního zabezpečení

v § 83 odst. 3 a v § 86 odst. 5 se doplnila slůvka „až k)“. Z této změny vyplývá, že občan může v žádosti o důchod nebo do 30 dnů ode dne oznámení výše důchodu požádat, aby se **doby uvedené v § 16 odst. 4 písm. a) až k) ZDP považovaly za vyloučené, pokud se kryjí s dobou účasti na pojištění.**

Tzn., že pokud občan při pobírání předdůchodu pracoval (v čemž mu nic nebrání) a jeho výdělky byly nízké, může při sepisování žádosti o důchod nebo do 30 dnů ode dne oznámení o výši důchodu požádat, aby byly tyto doby považovány za vyloučené, čímž mu nerozmělní výši jeho řádného důchodu.

- zákon 48/97 Sb. o veřejném zdravotním pojištění

v § 7 odst. 1 se vložilo nové písm. q), které zní:

q) příjemci starobní penze na určenou dobu, doživotní penze nebo penze na přesně stanovenou dobu s přesně stanovenou výší důchodu podle zákona upravujícího doplňkové penzijní spoření do dosažení věku potřebného pro vznik nároku na starobní důchod podle § 32 zákona o důchodovém pojištění, pokud jsou splněny podmínky stanovené v § 22 odst. 4 nebo § 23 odst. 6 zákona č. 427/2011 Sb., o doplňkovém penzijním spoření; při stanovení tohoto věku u žen se postupuje stejně jako u mužů stejného data narození.

Z této změny vyplývá, že **za poživatele předdůchodu bude plátcem pojistného na veřejné zdravotní pojištění stát.** Tzn., že pokud nedosáhne poživatel předdůchodu v některém měsíci výdělečné činnosti 8000 Kč, nebude se za něho muset odvádět pojistné na VZP z minimálního vyměřovacího základu.

- zákon 586/92 Sb. o daních z příjmů

v § 6 odst. 9 písm. p) se částka 24000 Kč nahradila částkou 30000 Kč. Z této změny vyplývá, že **od daně osvobozen** bude mimo jiné **příspěvek zaměstnavatele na doplňkové penzijní spoření až do výše 30000 Kč.**

Tato změna by měla motivovat zaměstnavatele k poskytování vyšších příspěvků svým zaměstnancům, protože pokud bude mít zaměstnanec na svém účtu doplňkového penzijního spoření dostatek prostředků, bude moci snáze odejít do předdůchodu.

Účinnost tohoto zákona je od 1. 1. 2013.

ZÁVĚR: Tento zákon by měl napomoci zejména zaměstnancům, kteří budou pracovat ve fyzicky nebo psychicky náročném prostředí a jejich důchodový věk se bude rok od roku prodlužovat, aby mohli odejít do tohoto předdůchodu, aniž by se jim tímto odchodem snížil jejich zákonný starobní důchod.

Když ovšem nebude zaměstnanec v době pobírání předdůchodu pracovat, nebude se mu tato doba počítat jako doba důchodového pojištění, což se projeví v nižší výši procentní výměry důchodu (bude mu chybět 1,5% za každých 365 kalendářních dnů důchodového pojištění).

Pokud bude zaměstnanec v době pobírání předdůchodu pracovat, započte se tato doba jako doba důchodového pojištění pro výpočet starobního důchodu. V případě, že by v této době dosahoval nižších výdělků, může při sepisování žádosti o řádný starobní důchod nebo do 30 dnů ode dne oznámení výše důchodu požádat, aby byly tyto doby výdělečné činnosti považovány za vyloučené doby (viz výše u změn v zákonu 582/91 Sb.).

Důležitou roli v uplatňování předdůchodů budou hrát i zaměstnavatelé, protože pokud budou svým zaměstnancům přispívat na doplňkové penzijní spoření, zvýší se možnosti jejich zaměstnanců si o předdůchod požádat (budou schopni splnit podmínky pro přiznání předdůchodu – viz výše).

3/ ZÁKON 397/2012 Sb. O POJISTNÉM NA DŮCHODOVÉ SPOŘENÍ

Tento zákon řeší odvod pojistného na důchodové spoření (tj. do druhého pilíře důchodové reformy). O druhém pilíři, tj. o zákonu 426/2011 Sb., jsme psali v DIS 10/2012.

Poplatníkem pojistného na důchodové spoření je účastník důchodového spoření (tj. zaměstnanec, který vstoupil do druhého pilíře).

Plátcem pojistného na důchodové spoření je plátce daně z příjmů ze závislé činnosti (tj. zaměstnavatel zaměstnance, který vstoupil do druhého pilíře).

Základ pojistného na důchodové spoření je součet dílčího základu pojistného ze závislé činnosti a dílčího základu pojistného ze samostatné výdělečné činnosti.

Dílčím základem pojistného ze závislé činnosti je součet vyměřovacích základů zaměstnance pro pojistné na důchodové pojištění (tj. součet vyměřovacích základů pro odvod pojistného na DP).

Maximální základ pojistného na důchodové spoření je částka stanovená jako maximální vyměřovací základ pro placení pojistného na důchodové pojištění (tj. pro rok 2013 částka ve výši 1242432 Kč).

Sazba pojistného na důchodové spoření je 5% (tj. o 3% snížený odvod do základního důchodového systému + 2% povinné navýšení zaměstnance).

Výpočet pojistného na důchodové spoření se provede tak, že se vynásobí základ pojistného sazbou pojistného (tj. při základu pojistného 25000 Kč částka 1250 Kč (25000x0,05)).

Pojistným obdobím na důchodové spoření je kalendářní rok.

Správce pojistného na důchodové spoření je **orgán Finanční správy ČR** (orgánem Finanční správy je finanční úřad, kam by mělo od 1. 1. 2015 odvádět vše, tj. sociální, zdravotní i daně).

POVINNOSTI ZAMĚSTNAVATELE V SOUVISLOSTI S ODVODEM POJISTNÉHO NA DŮCHODOVÉ SPOŘENÍ

Podle § 16 odst. 1 je plátce pojistného registrován k pojistnému na důchodové spoření, pokud je registrován jako plátce daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a z funkčních požitků. Z tohoto textu vyplývá, že všichni zaměstnavatelé, kteří jsou registrováni jako plátcí daně z příjmů ze závislé činnosti, jsou automaticky registrováni k pojistnému na důchodové spoření. Pokud by plátce pojistného přestal mít alespoň jednoho poplatníka, je povinen elektronicky podat oznámení o změně registračních údajů, ve kterém skutečnost, že už nemá poplatníka, uvede.

Podle § 17 odvádí plátce pojistného pojistné na důchodové spoření prostřednictvím měsíčních záloh na pojistné. Zálohu na pojistné sráží plátce v termínu, ve kterém sráží zálohu na daň z příjmů ze závislé činnosti, a to obdobným způsobem jako tuto zálohu.

Podle § 18 se záloha na pojistné připadající na poplatníka vypočte jako pojistné na důchodové pojištění. Záloha u jednotlivých poplatníků se zaokrouhluje na celé koruny nahoru. Tzn., že se vypočte 5% z vyměřovacího základu pro důchodové pojištění a zaokrouhlí se směrem nahoru.

Podle § 19 je plátce pojistného na důchodové spoření povinen elektronicky podat hlášení k záloze na pojistné podle jednotlivých poplatníků a za plátce celkem. S podáním hlášení je spojena povinnost odvést zálohu na pojistné. Stanoví-li správce daně jinou lhůtu pro odvod záloh (může až do konce následujícího kal. měsíce), podává se hlášení v této lhůtě (zároveň by se v tomto termínu měla odvést i záloha na pojistné).

V § 20 je řešena situace, kdy plátce pojistného zjistil, že poslední známá záloha není ve správné výši, je povinen elektronicky podat následné hlášení. Pro podání hlášení k záloze a k následnému hlášení bude vydán elektronický tiskopis...

V případě, že poslední známá záloha nebyla odvedena ve správné výši, doměří správce pojistného zálohu ve výši rozdílu poslední známé zálohy a částky nově zjištěné (§ 23). Plátcí pojistného vzniká povinnost uhradit penále ve výši 20% z částky zálohy doměřené (§ 24).

Podle § 26 je plátce pojistného povinen elektronicky podat vyúčtování pojistného na důchodové spoření podle jednotlivých poplatníků a za plátce pojistného celkem. Z toho vyplývá, že po skončení pojistného období (kalendářní rok) musí plátce podat obdobné vyúčtování jako podává za zálohy na daň ze závislé činnosti.

V případě vzniku přeplatku připadajícího na poplatníka (vznikne např. v případě více plátců a překročení maximálního základu pojistného), může poplatník písemně požádat plátce pojistného o vrácení přeplatku nebo jeho použití na budoucí platební povinnosti.

POVINNOSTI POPLATNÍKA POJISTNÉHO

Podle § 29 je poplatník pojistného povinen písemně oznámit plátcí pojistného, kdy se stal účastníkem důchodového spoření, aby mohl plátce pojistného provádět srážky pojistného. Pokud tak poplatník neučiní, musí správci pojistného uhradit dlužné pojistné vč. přírážky k pojistnému ve výši 10%.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2013, tj. stejným dnem jako nabývá účinnosti zákon 426/2011 Sb. o důchodovém spoření.

4/ ZMĚNY ZÁKONŮ V DŮSLEDKU UPLATNĚNÍ ZÁKONA O POJISTNÉM NA DŮCHODOVÉ SPOŘENÍ

Zákonem 399/2012 Sb., tj. doprovodným zákonem k zákonu o pojistném na důchodové spoření se mění i některé další zákony, které se týkají naší práce:

▪ **zákon 589/92 Sb. o pojistném na sociální zabezpečení**

V § 7 odst. 1 se mění písm. b) až d) takto:

b) u zaměstnance

1. 6,5 % z vyměřovacího základu, jde-li o zaměstnance, který není v rozhodném období účasten důchodového spoření,
2. 3,5 % z vyměřovacího základu, jde-li o zaměstnance, který je v rozhodném období účasten důchodového spoření,

c) u osoby samostatně výdělečně činné

1. 29,2 % z vyměřovacího základu uvedeného v § 5b odst. 1 až 3, z toho 28 % na důchodové pojištění a 1,2 % na státní politiku zaměstnanosti, jde-li o osobu samostatně výdělečně činnou účastnou důchodového pojištění, která není po celé rozhodné období účastna důchodového spoření,
2. 26,2 % z vyměřovacího základu uvedeného v § 5b odst. 1 až 3, z toho 25 % na důchodové pojištění a 1,2 % na státní politiku zaměstnanosti, jde-li o osobu samostatně výdělečně činnou účastnou důchodového pojištění, která je aspoň po část rozhodného období účastna důchodového spoření,
3. 2,3 % z vyměřovacího základu uvedeného v § 5b odst. 4, jde-li o osobu samostatně výdělečně činnou účastnou nemocenského pojištění,

d) u osoby dobrovolně účastné důchodového pojištění

1. 28 % z vyměřovacího základu, jde-li o osobu dobrovolně účastnou důchodového pojištění, která není v rozhodném období účastna důchodového spoření,
2. 30 % z vyměřovacího základu, jde-li o osobu dobrovolně účastnou důchodového pojištění, která je v rozhodném období účastna důchodového spoření,

Zde se do zákona doplnila výše pojistného na sociální zabezpečení v případě, že se zaměstnanec, OSVČ nebo osoba dobrovolně účastná důchodového pojištění rozhodli vstoupit do druhého pilíře důchodové reformy.

Za § 9 se vkládá nový § 9a, podle kterého je zaměstnavatel v případě, že aspoň jeden jeho zaměstnanec je účasten důchodového spoření, povinen na tiskopisu „přehled o výši vyměřovacích základů“ uvádět též úhrn vyměřovacích základů zaměstnanců, kteří jsou účastni důchodového spoření.

▪ **zákon 99/1963 Sb., občanský soudní řád**

V § 277 odst. 1 se vkládají slova „pojistné na důchodové spoření“. Z této změny vyplývá, že při výpočtu čisté mzdy se od mzdy odečte záloha na daň z příjmů, **pojistné na důchodové spoření**, pojistné na sociální zabezpečení a pojistné na veřejné zdravotní pojištění.

▪ **zákon 586/92 Sb. o daních z příjmů**

V § 38j odst. 10 se doplnilo, že na mzdovém listě je třeba uvést i částky pojistného na důchodové spoření.

▪ **zákon 117/95 Sb. o státní sociální podpoře**

V § 5 odst. 1 písm. a) a § 5 odst. 8 písm. a) se doplnilo, že se za příjem považují příjmy snižené mimo jiné i o pojistné na důchodové spoření.

▪ **zákon 262/2006 Sb., zákoník práce**

V § 147 odst. 1 písm. a) se mezi položky, které může zaměstnavatel srazit zaměstnanci doplnilo pojistné na důchodové spoření.

V § 356 odst. 3 se doplnilo, že při zjišťování průměrného měsíčního čistého výdělku se od hrubé mzdy nově odečte i pojistné na důchodové spoření.

5/ ZMĚNY V PROVÁDĚNÍ SRÁŽEK ZE MZDY

Zákonem **396/2012 Sb.** se mění mimo jiné zákon 99/93 Sb., občanský soudní řád (OSŘ) a zákon 187/2006 Sb. o nemocenském pojištění (NP) zaměstnanců. Provedené změny se týkají provádění srážek ze mzdy z dávek NP. Od 1. 1. 2012 je možné provádět pouze srážky z nemocenského a peněžitě pomoci v mateřství (srážky z ošetrovného a vyrovnávacího příspěvku byly zrušeny). Provádění srážek ze mzdy z dávek NP je v současné době poměrně složité a hlavně málo účinné. Z toho důvodu dochází od 1. 1. 2013 ke změně **§ 293 OSŘ**, a to tak, že se vložily nové odstavce 2, 4 a 5. Takže celý **§ 293** bude znít:

(1) Změní-li se po nařízení výkonu rozhodnutí plátce mzdy, vztahuje se nařízení výkonu rozhodnutí srážkami ze mzdy i na mzdu povinného u nového plátce mzdy.

(2) Za změnu plátce mzdy se považuje i vyplácení dávek podle zvláštního právního předpisu okresní správou sociálního zabezpečení. Pokud nový plátce mzdy obdržel od předchozího plátce mzdy podklady potřebné pro výkon rozhodnutí srážkami ze mzdy, ustanovení § 294 se nepoužije. Ustanovení § 295 se nepoužije.

(3) Povinnost provádět srážky vzniká novému plátcovi mzdy již dnem, kdy se od povinného nebo od dosavadního plátce mzdy dozví, že byl soudem nařízen výkon rozhodnutí srážkami ze mzdy povinného a pro jaké pohledávky; nedozví-li se o těchto okolnostech nový plátce mzdy již dříve, vzniká mu tato povinnost dnem, kdy mu je doručeno usnesení podle § 294 odst. 3. Pořadí, které získala pohledávka oprávněného podle § 280 odst. 3, zůstává jí zachováno i u nového plátce mzdy.

(4) Dochází-li ke změně plátce podle odstavce 2 v průběhu kalendářního měsíce, započte nezabavitelnou částku v plné výši, případně v nižší výši, nedosahuje-li mzda výše nezabavitelné částky, dosavadní plátce mzdy.

(5) Pokud mzda u dosavadního plátce mzdy nedosáhla výše nezabavitelné částky, nový plátce mzdy podle odstavce 2 započte na mzdu (dávky nemocenského pojištění) povinného v kalendářním měsíci částku ve výši rozdílu mezi tím, co započtl dosavadní plátce mzdy v kalendářním měsíci, a nezabavitelnou částkou. Dosavadní plátce mzdy je povinen tyto skutečnosti

novému plátcu mzdy oznámit nejpozději na konci kalendářního měsíce, ve kterém dochází ke změně plátce mzdy.

Z nového textu **odstavce 2** vyplývá, že za změnu plátce mzdy se považuje i vyplácení dávek NP okresní správou sociálního zabezpečení (OSSZ). Tzn. že pokud zaměstnavatel předá podklady potřebné pro výkon rozhodnutí OSSZ, tj. novému plátcu mzdy, nic nebrání provádění srážek z dávek nemocenského pojištění ihned. Tím, že bylo do odstavce 2 vloženo ustanovení, že § 294 se nepoužije, nemusí OSSZ oznamovat soudu nový nástup do práce a soud jí nebude doručovat usnesení. Z poslední věty odstavce 2, že ustanovení § 295 se nepoužije vyplývá, že zaměstnavatel nemusí soudu oznamovat ukončení zaměstnání a ani posílat vyúčtování provedených srážek.

V novém **odstavci 4** § 293 je řešena situace, kdy dochází k takovéto změně v průběhu kalendářního měsíce. V tomto případě započte nezabavitelnou částku v plné výši, případně v nižší výši, dosavadní plátce mzdy. Tzn., že pokud zaměstnanec bude přecházet na nemocenskou k 20. dni kalendářního měsíce, započte si nezabavitelnou částku jeho zaměstnavatel (vyplácel mu náhradu mzdy). V novém **odstavci 5** je řešen postup, pokud by celou nezabavitelnou částku nevyčerpal u zaměstnavatele, že by mohl být nevyčerpaný zbytek použit u OSSZ. Výši nevyčerpané nezabavitelné částky je povinen zaměstnavatel sdělit OSSZ nejpozději na konci kalendářního měsíce, ve kterém ke změně došlo.

V zákonu **187/2006 Sb. o NP** dochází ke změnám v povinnostech zaměstnavatele a v povinnostech OSSZ.

V § 97 odst. 1 (povinnosti zaměstnavatele) se vkládají věty

Je-li u zaměstnance nařízen výkon rozhodnutí srážkami ze mzdy, je zaměstnavatel povinen spolu s údaji potřebnými pro výpočet dávek předat okresní správě sociálního zabezpečení podklady pro provádění srážek z dávek nemocenského pojištění; těmito podklady se rozumí kopie usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí, sdělení výše dosud provedených srážek a sdělení, jaká část základní částky nemá být okresní správou sociálního zabezpečení srážena. Pokud zaměstnavatel již předal okresní správě sociálního zabezpečení údaje potřebné pro výpočet dávek a důvod pro poskytování dávky nemocenského pojištění nadále trvá, je povinen předat okresní správě sociálního zabezpečení podklady pro provádění srážek z dávek nemocenského pojištění bez zbytečného odkladu.

Při předávání podkladů na výpočet dávek NP bude nově zaměstnavatel povinen předat současně i podklady pro provádění srážek, kterými jsou výše (tučně) uvedené údaje. Pokud zaměstnavatel předal již podklady pro výpočet dávek NP a poté mu byla na zaměstnance doručena exekuce, měl by OSSZ informovat o této skutečnosti bez zbytečného odkladu (doporučujeme ihned).

V § 116 odst. 5 (povinnosti OSSZ) se doplňuje **písm. e)**, které zní:

e) končí-li výplata dávky nemocenského pojištění, z níž byl prováděn výkon rozhodnutí srážkami, prováděná okresní správou sociálního zabezpečení a zaměstnání u plátce mzdy, u něhož byl zaměstnanec zaměstnán před výplatou dávky nemocenského pojištění, nadále trvá, bez zbytečného odkladu výši dosud provedených srážek a údaj o tom, jaká část základní částky nemá být zaměstnavatelem srážena; byl-li nařízen výkon rozhodnutí srážkami v době, kdy okresní správa sociálního zabezpečení vyplácela dávku nemocenského pojištění, předá po skončení výplaty dávky nemocenského pojištění, z níž byl prováděn výkon

rozhodnutí srážkami, bez zbytečného odkladu zaměstnavateli též kopii usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí.

Při skončení pobírání dávek nemocenského pojištění, bude nově OSSZ povinna předat zaměstnavateli (pokud je zaměstnanec stále ještě v pracovněprávním vztahu) údaje o výši provedených srážek a údaj o tom, jaká část nezabavitelné částky nemá být u zaměstnavatele sražena. Pokud začala OSSZ provádět srážky až v průběhu pobírání dávek NP (tzn., že byla doručena až po vzniku nároku na dávku), měla by zaměstnavateli předat také kopii usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí.

Veškeré změny zde uvedené se vztahují nejen na výkon rozhodnutí nařízený soudem, ale na všechny exekuce nařizované soudními exekutory, správními úřady apod. a také na postup při oddlužení plněním splátkového kalendáře podle insolvenčního zákona.

6/ PŘEDKLÁDÁNÍ TISKOPISŮ NEMOCENSKÉHO POJIŠTĚNÍ V ELEKTRONICKÉ PODOBĚ

Zákonem 470/2011 Sb. se měnil od 1. 1. 2012 zákon 187/2006 Sb. o nemocenském pojištění zaměstnanců. Některá ustanovení tohoto zákona ale nabývají účinnosti až dnem 1. 1. 2013. Jedná se zejména o změnu § 162, který řeší podání předepsaných tiskopisů v oblasti NP. § 162 nově zní takto:

(1) Nestanoví-li tento zákon jinak, lze podání nebo jiný úkon podle tohoto zákona učinit písemně nebo ústně do protokolu anebo v elektronické podobě podepsané uznávaným elektronickým podpisem⁶⁷⁾.

(2) Je-li podle tohoto zákona pro podání nebo jiný úkon předepsán tiskopis, lze podání nebo jiný úkon učinit pouze

a) v elektronické podobě zasláním na určenou elektronickou adresu podatelny orgánu nemocenského pojištění nebo do určené datové schránky orgánu nemocenského pojištění; podání nebo jiný úkon lze v elektronické podobě učinit pouze ve formě datové zprávy, a to ve formátu, struktuře a tvaru určeném příslušným orgánem nemocenského pojištění. Nesplňuje-li podání nebo jiný úkon tyto podmínky, nepřihlíží se k němu; orgán nemocenského pojištění je povinen upozornit toho, kdo učinil podání nebo jiný úkon v elektronické podobě, které nesplňuje tyto podmínky, na tuto skutečnost a na to, že se k tomuto podání nebo jinému úkonu nepřihlíží, nebo

b) písemně na předepsaném tiskopisu nebo na produktu výpočetní techniky, který je co do údajů, formy a formátu shodný s předepsaným tiskopisem, je-li fyzickou nebo právnickou osobou stvrzeno vytvoření tohoto produktu, pokud se nestanoví jinak v odstavci 5.

(3) Ten, kdo činí podání v elektronické podobě podle odstavce 1 nebo podle odstavce 2 písm. a), uvede současně akreditovaného poskytovatele certifikačních služeb, který jeho kvalifikovaný certifikát vydal a vede jeho evidenci, nebo certifikát připojí k podání.

(4) Orgány nemocenského pojištění, s výjimkou zpravodajských služeb, jsou povinny

zveřejnit na své úřední desce a způsobem umožňujícím dálkový přístup

a) úřední hodiny, ve kterých je otevřena podatelna orgánu nemocenského pojištění, kde je možno odevzdat podání, a úřední hodiny pro veřejnost, ve kterých je možno u něj učinit podání ústně do protokolu nebo nahlížet do spisu nebo požádat o podání informací ve věcech pojištění,

b) elektronickou adresu své podatelny, a elektronickou adresu své podatelny určené k předkládání tiskopisů v elektronické podobě ve formě datové zprávy a identifikátor své datové schránky určené k předkládání tiskopisů v elektronické podobě ve formě datové zprávy,

c) formu technického nosiče pro doručování podání v elektronické podobě,

d) seznam kvalifikovaných certifikátů svých zaměstnanců nebo elektronické adresy, na nichž se kvalifikované certifikáty nacházejí,

e) tiskopisy, které se podle odstavce 2 písm. a) předkládají v elektronické podobě, a podmínky, za nichž se tiskopisy v této podobě předkládají,

f) podání a jiné úkony, které lze učinit způsobem uvedeným v odstavci 5 větě druhé.

(5) Zaměstnavatelé, osoby samostatně výdělečně činné, ošetřující lékaři a zdravotnická zařízení činí podání nebo jiné úkony, pro které je předepsán tiskopis podle tohoto zákona, pouze způsobem uvedeným v odstavci 2 písm. a). Příslušný orgán nemocenského pojištění však může určit, která podání nebo jiné úkony, pro které je předepsán tiskopis podle tohoto zákona, lze učinit též způsobem uvedeným v odstavci 2 písm. b).

Z této změny vyplývá, že od 1. 1. 2013 bude třeba předkládat OSSZ tiskopisy pouze v elektronické podobě. OSSZ však může určit, které tiskopisy bude možno podávat v tištěné podobě.

POZNÁMKA: orgány správy sociálního zabezpečení nemají zatím jasno, co bude a nebude v elektronické podobě... Asi se obávají toho, že je dá některý malý živnostník k soudu, protože ho státní správa nutí k tomu, aby si pořídil počítač...

7/ ZMĚNY V POSKYTOVÁNÍ DODATKOVÉ DOVOLENÉ

Zákonem **385/2012 Sb.** se s účinností od 1. 1. 2013 mění zákoník práce tak, že se v § 215 na konci odstavce 2 tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se nové písmeno i), které zní:

i) jako zdravotničtí pracovníci vykonávají činnosti při poskytování zdravotnické záchranné služby alespoň v rozsahu poloviny stanovené týdenní pracovní doby.

Z této změny vyplývá, že se dodatková dovolená v rozsahu jednoho týdne bude poskytovat i zdravotnickým pracovníkům, kteří vykonávají práce při poskytování zdravotnické záchranné služby ve výše uvedeném rozsahu.

Tímto zákonem se do zákona 374/2011 Sb. o zdravotnické záchranné službě, kde se vkládá nový § 28a, který řeší poskytování odchodného zdravotnickým pracovníkům takto:

(1) Zdravotnickému pracovníkovi, který vykonával činnosti při poskytování zdravotnické záchranné služby v rozsahu nejméně poloviny stanovené týdenní pracovní doby po dobu 15 let a dosáhl věku 50 let, přísluší odchodné při skončení pracovního poměru u zaměstnavatele, u něhož tyto činnosti vykonával; to neplatí, jestliže jeho pracovní poměr rozvázal zaměstnavatel okamžitým zrušením nebo výpovědí z důvodů, pro které by s ním mohl pracovní poměr okamžitě zrušit. Pro účely odchodného se sčítají veškeré předchozí doby, kdy zdravotnický pracovník vykonával činnosti při poskytování zdravotnické záchranné služby v rozsahu nejméně poloviny stanovené týdenní pracovní doby; tyto doby lze započítat pro účely odchodného pouze jednou.

(2) Pro účely odchodného se do doby výkonu činností při poskytování zdravotnické záchranné služby započte též doba, po kterou zdravotnický pracovník vykonával zdravotnické povolání v rozsahu nejméně poloviny stanovené týdenní pracovní doby na pracovišti zdravotnického operačního střediska nebo jako člen výjezdové skupiny zdravotnické záchranné služby po 6. září 1992.

(3) Základní výše odchodného činí jeden průměrný měsíční výdělek zaměstnance, který vykonával činnosti podle odstavce 1. Za každý ukončený rok výkonu činností podle odstavce 1 nad dobu 15 let se odchodné zvyšuje o jednu třetinu průměrného měsíčního výdělku zaměstnance; celková výše odchodného nesmí překročit šestnásobek jeho průměrného měsíčního výdělku.

(4) Odchodné vyplatí zaměstnavatel po skončení pracovního poměru v nejbližším výplatním termínu určeném u zaměstnavatele pro výplatu mzdy nebo platu, pokud se se zdravotnickým pracovníkem nedohodne na výplatě v den skončení pracovního poměru nebo na pozdějším termínu výplaty.

(5) Pro účely odchodného se průměrným měsíčním výdělkem rozumí průměrný měsíční výdělek zjištěný podle zákoníku práce.

(6) Odchodné není složkou platu nebo mzdy a nezapočítává se pro účely zjišťování průměrného výdělku podle zákoníku práce.

Z poskytovaného odchodného by se podle našeho názoru nemělo odvádět pojistné na SZ (§ 5 odst. 2 písm. b) zákona 589/92 Sb. o pojistném na SZ) ani pojistné na VZP (§ 3 odst. 2 písm. b) zákona 592/92 Sb. o pojistném na VZP). Dani z příjmů by toto odchodné podléhalo.

8/ VYHLÁŠKA 392/2012 Sb. O STANOVENÍ VÝŠE ZÁKLADNÍCH SAZEB ZAHRANIČNÍHO STRAVNÉHO PRO ROK 2013

Touto vyhláškou stanovuje Ministerstvo financí základní sazby zahraničního stravného pro příští rok. Zahraniční stravné se mění u těchto států:

Argentina 40 USD (dosud 35 EUR)

Bosna a Hercegovina 35 EUR (dosud 40 EUR)

Černá Hora 35 EUR (dosud 40 EUR)

Estonsko 40 EUR (dosud 45 EUR)

Chorvatsko 35 EUR (dosud 40 EUR)

Paraguay 40 USD (dosud 30 EUR)

Slovensko 35 EUR (dosud 30 EUR)

Srbsko 35 EUR (dosud 40 EUR).

Sazby pro ostatní státy zůstávají pro rok 2013 beze změn. Změněné sazby se prvně použijí při zahraničních pracovních cestách v měsíci lednu 2013.

9/ ODPOVĚDI NA DOTAZY

59/2012 Jsme organizace, která poskytuje zaměstnancům plat. Jsme povinni poskytovat zaměstnancům, kterým přísluší příplatek za vedení, plat za práci přesčas?

Podle § 127 odst. 3 ZP je u zaměstnanců, kterým přísluší příplatek za vedení, stanoven plat s přihlédnutím k případné práci přesčas v rozsahu 150 hodin v kalendářním roce. Toto neplatí o práci přesčas konané v noci, ve dnech pracovního klidu nebo v době pracovní pohotovosti. Nutno poznamenat, že za dny pracovního klidu se považují dny nepřetržitého odpočinku zaměstnance v týdnu a svátky.

60/2012 Zaměstnanec byl vyslán na zahraniční pracovní cestu ve čtvrtek v 14,00 hod., státní hranici překročil v 15,30 hod. Při návratu zpět v pátek následující den překročil státní hranici v 11,00 hod. a do firmy přijel ve 12,15 hod. Můžeme u tohoto zaměstnance uplatnit postup podle § 163 odst. 4 ZP, tj. při pracovní cestě, spadající do 2 kalendářních dnů, upustit od odděleného posuzování doby trvání pracovní cesty, pokud je to pro zaměstnance výhodnější?

Podle § 166 odst. 1 ZP nelze při zahraničních pracovních cestách uplatnit postup podle § 163 odst. 4 ZP, tzn., že ve Vašem případě bude zaměstnanci poskytnuto zahraniční stravné ve výši jedné třetiny základní sazby za každý kalendářní den jejího trvání. Pokud by šlo sečíst hodiny strávené v zahraničí, obdržel by zahraniční stravné ve výši základní sazby, protože celková doba strávená v zahraničí překročila 18 hod. (ve čtvrtek 8,5 hod. a v pátek 11 hod.)

Závěrečný pozdrav je opět od pana MURPHYHO:

**TECHNOLOGICKÝ POKROK JE JAKO SEKERA
V RUKOU PATOLOGICKÉHO ZLOČINCE**

**ROČNÍ ZÚČTOVÁNÍ ZÁLOH ZA ROK 2012 A DALŠÍ AKTUALNÍ INFORMACE
Z OBLASTI ODMĚŇOVÁNÍ ZAMĚSTNANCŮ**

TERMÍNY A MÍSTA KONÁNÍ:

16. 1. ÚSTÍ nad Labem – Národní dům, Velká Hradební 33	v.s. 0113
17. 1. LIBEREC – Restaurace u Košků, Vrchlického 50/15, Liberec 13	0213
21. 1. ZLÍN – hotel MOSKVA	0313
22. 1. BRNO – hotel INTERNATIONAL	0413
23. 1. OLOMOUC – Regionální centrum Olomouc, Jeremenkova 40B	0513
24. 1. PRAHA- Automotoklub, Opletalova 29 (naproti hl. nádraží)	0613
28. 1. ČESKÉ BUDĚJOVICE – METROPOL	0713
29. 1. KARLOVY VARY – LS THERMAL	0813
30. 1. PLZEŇ – PEKLO, Pobřežní 10	0913
31. 1. HRADEC KRÁLOVÉ – STŘELNICE	1013

PROGRAM:

8,30 - 9,00 Prezence

9,00 - 13,00 Přednáška k těmto tématům

- Aktuální výklady a stanoviska k novelám zákonů platným od 1. 1. 2013 (daně z příjmů, pojistné na důchodové spoření, zdravotní pojištění, pojistné na SZ, elektronické předkládání tiskopisů nemocenského pojištění a další změny)
- Roční zúčtování záloh za rok 2012 (kdo musí podat daňové přiznání, změny u poživatelů starobního důchodu, zvýšení daňového zvýhodnění na dítě, změny u daňových nerezidentů, příklady výpočtu ročního zúčtování za rok 2012, nové termíny předkládání vyúčtování daně, problematika doplacené mzdy za předchozí období)
- Změny v provádění srážek ze mzdy od 1. 1. 2013
- Plnění povinného podílu osob se zdravotním postižením za rok 2012
- Další aktuální informace z oblasti odměňování + odpovědi na dotazy

Lektor: ing. Jaroslav Růžička

Při prezenci obdrží každý účastník brožuru „Démonický Abecedník“ dle stavu v zákonech k 1. 1. 2013.

VLOŽNÉ:

Vložné na seminář včetně občerstvení činí po promítnutí slevy **1200 Kč** za jednu osobu. Při neúčasti vložné nevracíme, ale je možno vyslat náhradníka. Na jednu přihlášku můžete přihlásit maximálně 5 osob.

Úhradu vložného proveďte převodem z účtu před datem konání semináře na náš účet číslo **42638504/0600 u GE Money Bank**, jako **variabilní symbol uveďte číslo příslušející k jednotlivým místům konání** a konstantní symbol **308**. Při platbě složenkou uveďte variabilní symbol do zprávy pro příjemce. Případnou platbu v hotovosti na místě konání semináře uveďte na přihlášku.

Závazné přihlášky posílejte řádně vyplněné na výše uvedenou adresu naší firmy – ve vlastním zájmu uvádějte **přesný obchodní název Vaší firmy vč. DIČ a čísla Vaší smlouvy** (bez těchto údajů nebude daňový doklad úplný).

DAŇOVÝ DOKLAD OBDRŽÍTE PŘI PREZENCI.

Bližší informace obdržíte na níže uvedeném telefonním čísle. Závaznou přihlášku je možno poslat i FAXEM nebo elektronickou poštou

PRACOVNÍ POMŮCKA č. 1/2012

Katarína Dobešová - (8.11.2012)

Změny související se zdaňováním mezd od r. 2013

1. Daňové úlevy na doplňkové penzijní spoření (schválené změny)

Od roku 2013 nabývá účinnosti **zákon č. 428/2011 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o důchodovém spoření a zákona o doplňkovém penzijním spoření**. Ke stejnému datu nabývá účinnosti **zákon č. 427/2011 Sb., o doplňkovém penzijním spoření**, kterým počínaje rokem 2013 dochází k transformaci dosavadního penzijního připojištění se státním příspěvkem a v rámci III. důchodového pilíře vzniká nový produkt - doplňkové penzijní spoření.

Počínaje rokem 2013 se současné penzijní fondy přemění na tzv. transformovaný fond, který se uzavře a poté bude možné vstupovat jen do nových účastnických fondů. Stávajícím účastníkům penzijního připojištění se státním příspěvkem je přitom umožněno buď setrvání v tomto transformovaném fondu (se zachováním dosavadních výhod) a nebo dobrovolný přechod do nového systému doplňkového penzijního spoření (kdykoliv). Výše cit. zákonem dále dochází ke změně podmínek pro poskytování státního příspěvku, který je počínaje rokem 2013 nastaven jednotně pro všechny. Doposud byl státní příspěvek poskytován až do výše 1.800 Kč při roční úložce 6.000 Kč. Nově bude státní příspěvek činit sice až 2.760 Kč ročně, ale až při roční úložce 12.000 Kč (účastník s příspěvkem nižším než 300 Kč měsíčně však státní příspěvek pobírat nebude).

Příspěvky zaměstnavatele

V § 6 odst. 9 písm. p) ZDP je počínaje rokem 2013 stanoveno, že příspěvky zaměstnavatele na nové doplňkové penzijní spoření, na transformované penzijní připojištění se státním příspěvkem, na penzijní pojištění u instituce penzijního pojištění (definované v § 6 odst. 17 ZDP) a příspěvky zaměstnavatele na tzv. soukromé životní pojištění jsou u zaměstnance osvobozeny o daně z příjmů do úhrnné výše 24 000 Kč ročně. Tento limit by měl být ale počínaje rokem 2013 zvýšen na částku 30.000 Kč (viz sněmovní tisk č. 736).

Příspěvky poplatníka

V § 15 odst. 5 ZDP je počínaje rokem 2013 stanoveno, že poplatník má možnost uplatnit pro snížení základu daně jako nezdanitelnou částku do úhrnného ročního limitu ve výši 12.000 Kč nejen příspěvky zaplacené z vlastních finančních prostředků na dosavadní penzijní připojištění se státním příspěvkem (**přesahující částku 12.000 Kč**) a na penzijní pojištění definované v § 6 odst. 17 ZDP, ale též příspěvky na nové doplňkové penzijní spoření (**přesahující částku 12.000 Kč**).

V § 15 odst. 5 písm. a) ZDP je počínaje rokem 2013 stanoveno, že při uplatnění příspěvků poplatníka jako nezdanitelné části základu daně zaplacených na transformované penzijní připojištění se státním příspěvkem bude třeba odečíst nově

částku ve výši 12.000 Kč ročně (doposud se odečítá ze zaplacených příspěvků jen částka 6.000 Kč, protože jen do této výše náleží státní příspěvek).

V § 15 odst. 5 písm. c) ZDP je počínaje rokem 2013 stanoveno, že odečet příspěvků na nové doplňkové penzijní spoření zaplacených poplatníkem je umožněn jen pro příspěvky přesahující částku 12.000 Kč ročně, tj. i zde se musí od úhrnné roční výše zaplacených příspěvků odečítat částka 12.000 Kč, do které bude nově náležet státní příspěvek.

Předčasné ukončení doplňkového penzijního spoření

V § 15 odst. 5 ZDP je stanoveno, že pokud dojde k předčasnému ukončení nového doplňkového penzijního spoření s výplatou odbytného, pak budou dříve uplatněné nezdánitelné části základu daně zdaněny v režimu ostatních příjmů (§ 10 ZDP), tj. stejně, jako je tomu při předčasném ukončení dosavadního penzijního připojištění se státním příspěvkem nebo u penzijního pojištění u instituce penzijního pojištění.

Vzhledem k tomu, že na nové doplňkové penzijní spoření je umožněno převádět prostředky naspořené v rámci dosavadního systému penzijního připojištění se státním příspěvkem, není důvod takový převod považovat za porušení podmínek a daňová výhoda v podobě nezdánitelné části základu daně zůstává zachována.

Sleva na dani na manželku

V § 35ba odst. 1 písm. b) ZDP je počínaje rokem 2013 stanoveno, že státní příspěvky náležející k novému doplňkovému penzijního spoření se při uplatnění slevy na dani nezapočítávají do vlastních příjmů druhého z manželů (tj. na něhož se sleva uplatňuje).

Doplňkové penzijní spoření při ročním zúčtování záloh

V § 38k odst. 5 písm. f) ZDP je počínaje rokem 2013 stanoveno, že příspěvky na nové doplňkové penzijní spoření může zaměstnanec uplatnit jako nezdánitelnou část základu daně i v rámci ročního zúčtování záloh u zaměstnavatele, a to na základě čestného prohlášení (na tiskopisu prohlášení k dani).

V § 38l odst. 1 písm. h) ZDP je v této souvislosti s účinností od roku 2013 stanoveno, že zaměstnanec prokáže nárok na odpočet nezdánitelné části základu daně ve výši zaplacených příspěvků na nové doplňkové penzijní spoření podle § 15 odst. 5 ZDP u zaměstnavatele v rámci ročního zúčtování záloh:

- jednak smlouvou o doplňkovém penzijním spoření, a
- pak každoročně nejpozději do 15. února potvrzením o příspěvcích zaplacených poplatníkem na jeho doplňkové penzijní spoření, vystavené penzijním fondem nebo penzijní společností.

2. Připravované změny

I. Návrh zákona o změně daňových, pojistných a dalších zákonů v souvislosti se snižováním schodků veřejných rozpočtů
Sněmovní tisk č. 801.
Návrh zákona byl schválen Poslaneckou sněmovnou ve 3. čtení dne 7.11.2012.
Navrhovaná účinnost: od 1.1.2013
Změna zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů (dále též „ZDP“) je v části první a v části devatenácté.

Cílem opatření v návrhu zákona je zvýšení příjmů státní rozpočtu a zefektivnění výdajů veřejných rozpočtů na léta 2013 až 2015. Součástí této novely je též změna zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZDP“ nebo též „novela“), která je obsažena v části první a v části devatenácté. Potřebná daňová opatření jsou vzhledem k fiskální situaci České republiky zavedena pouze na omezenou dobu tak, že je do novely zákona je zapracováno též automatické vrácení daňových úlev od roku 2016, čímž bude zajištěno, že po uplynutí tří let, na které jsou příslušné změny plánovány, dojde k navrácení současného stavu.

K nejdůležitějším opatřením u daně z příjmů fyzických osob patří:

1. zvýšení daně z příjmů fyzických osob prostřednictvím solidární přírážky,
2. zrušení základní slevy na dani u poživatelů starobních důchodů,
3. zvýšení daně vybírané srážkou zvláštní sazbou vůči daňovým rájům,
4. u podnikajících osob uplatňujících výdaje v paušální částkou omezení maximální výše těchto paušálů a zpřísnění podmínek u nich při uplatnění slevy na dani na druhého z manželů a daňového zvýhodnění na vyživované děti (výklad k této problematice není součástí pomůcky).

2.1 Solidární zvýšení daně v § 16a ZDP

Paragrafované znění:
• V § 16 se vkládá nový § 16a, který včetně nadpisu zní:
„§ 16a
Solidární zvýšení daně
1) Při výpočtu podle § 16 se daň zvýší o solidární zvýšení daně.
2) Solidární zvýšení daně činí 7 % z kladného rozdílu mezi
a. součtem příjmů zahrnovaných do dílčího základu daně podle § 6 a dílčího základu daně podle § 7 v příslušném zdaňovacím období a
b. 48násobkem průměrné mzdy stanovené podle zákona upravujícího pojistné na sociální zabezpečení (zákon č. 586/1992 Sb.).“.
• V § 35c odst. 1 se slovo „stanovenou“ nahrazuje slovem „vypočtenou“.

V § 16a ZDP se pro roky 2013 až 2015 stanoví, že při výpočtu podle § 16 ZDP se daň zvýší o solidární zvýšení daně. Solidární zvýšení daně přitom činí 7 % z kladného rozdílu mezi

- a) součtem příjmů zahrnovaných do dílčího základu daně podle § 6 ZDP a dílčího základu daně podle § 7 ZDP v příslušném zdaňovacím období a
- b) 48násobkem průměrné mzdy stanovené podle zákona upravujícího pojistné na sociální zabezpečení (zákon č. 589/1992 Sb.).

Solidární zvýšení daně ve výši 7 % se navrhuje po omezenou dobu zavést pro poplatníky – fyzické osoby, u nichž bude úhrn zdanitelných tzv. hrubých příjmů ze závislé činnosti a z funkčních požitků (tj. zahrnovaných do dílčího základu daně podle § 6 ZDP) a dílčího základu daně podle § 7 ZDP (který tvoří příjmy z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti) v úhrnu vyšší, než činí maximální vyměřovací základ pro pojistné na sociální zabezpečení.

Solidární zvýšení daně se přitom vypočte pouze **z nadlimitní částky** (z kladného rozdílu) v úhrnu vyššího než je 48 násobek průměrné mzdy (nejedná tedy věcně o zavedení dalšího daňového pásma). Tato konstrukce vychází z toho, že použití lineární sazby daně ve výši 15% v kombinaci se stropy sociálního a zdravotního

pojištění u poplatníků s vyššími příjmy způsobuje, že celkové působení daně a obou pojistných je regresivní, tzn. že mezní sazba u těchto peněžitých plnění nad stropy pojistných klesá. V této souvislosti je vhodné poznamenat, že pro roky 2013 a 2015 se také navrhuje zrušit maximální vyměřovací základ (strop pojistného) na veřejné zdravotní pojištění, což rovněž pozitivně ovlivní nejen výběr tohoto pojistného, ale u poplatníků s příjmy ze závislé činnosti a funkčními požitky za existence tzv. superhrubé mzdy i výběr daně resp. výši záloh na daň.

Pro účely výpočtu solidárního zvýšení se v příslušném zdaňovacím období sečte u poplatníka **úhrn zdanitelných příjmů** ze závislé činnosti a z funkčních požitků (které jsou předmětem daně a nejsou od daně osvobozené) v tzv. hrubé výši a **dílčí základ daně podle § 7 ZDP** (čistý příjem z podnikatelské nebo jiné samostatné výdělečné činnosti) a **porovná se** 48násobkem průměrné mzdy. Bude-li mít ale např. poplatník ve zdaňovacím období pouze příjmy ze závislé činnosti a tyto příjmy nepřesáhnou 48násobek průměrné mzdy, solidární zvýšení daně se neuplatní, i když jeho dílčí základ daně podle § 6 ZDP (tzv. superhrubá mzda) by případně stanovený limit ve výši 48násobku průměrné mzdy přesahoval.

Po omezenou dobu nebude tedy součástí „výpočtu daně“ podle § 16 ZDP pouze součin základu daně a procentní roční sazby daně, ale v případě, kdy poplatník bude dosahovat „nadlimitního příjmu“, tak **součástí celkové vypočtené daně bude** rovněž solidární zvýšení daně. Solidární zvýšení daně bude tedy součástí vypočtené daně a tento postup následně pak vede k tomu, že bude možné pro snížení takto vypočtené daně uplatnit i slevy na dani podle § 35ba ZDP nebo daňové zvýhodnění podle § 35c ZDP (protože pod pojmem „daň vypočtená podle § 16 ZDP“ je nutno rozumět i ono solidární zvýšení daně).

Při stanovení limitu pro solidární zvýšení daně se bude vycházet obdobně jako při stanovení maximálního vyměřovacího základu pro placení pojistného na sociální zabezpečení (§ 15a odst. 1 zákona o pojistném na sociální zabezpečení), z průměrné mzdy. **Za průměrnou mzdu se považuje** pro účely tohoto zákona částka, která se vypočte jako součin všeobecného vyměřovacího základu za kalendářní rok, který o 2 roky předchází kalendářnímu roku, pro který se průměrná mzda zjišťuje, a přepočítacího koeficientu pro úpravu tohoto všeobecného vyměřovacího základu, přičemž vypočtená částka se zaokrouhluje na celé koruny nahoru (§ 5c cit. zákona). Tyto údaje jsou každoročně vyhlášované MPSV příslušnou vyhláškou.

Pro rok 2013 byla vydaná MPSV pro tyto účely vyhláška č. 324/2012 Sb. (publikovaná ve Sbírce zákonů částka 119). Podle této vyhlášky činí:

- výše všeobecného vyměřovacího základu za rok 2011 částku 25.093 Kč,
- přepočítací koeficient je 1,0315,
- tj. průměrná mzda pro rok 2013 činí $25.093 \times 1,0315 = \mathbf{25.884 \text{ Kč}}$,
- její 48 násobek činí **1.242.432 Kč** ($48 \times 25.884 \text{ Kč}$) a
- její 4 násobek činí **103.536 Kč** ($4 \times 25.884 \text{ Kč}$).

Na základě výše popsaného postupu se tedy stanoví 48 násobek průměrné mzdy, který budou sloužit pro výpočet solidárního zvýšení daně v daném zdaňovacím období a nově i 4 násobek průměrné mzdy, který použije zaměstnavatel při výpočtu solidárního zvýšení daně u měsíční zálohy na daň u zaměstnanců podle § 38ha zákona o daních z příjmů.

V § 35c odst. 1 ZDP bylo nutné v souvislosti se zavedením solidárního zvýšení daně učinit legislativně technickou úpravu, kterou se zajišťuje, aby daň byla nejprve

zvyšována o solidární zvýšení daně a teprve poté snižována o slevy na dani a daňové zvýhodnění.

2.2 Solidární zvýšení daně u zaměstnanců v § 38ha ZDP

• Za § 38h se vkládá nový § 38ha, který včetně nadpisu zní:
„§ 38ha
Solidární zvýšení daně u zálohy
1) Při výpočtu podle § 38h odst. 2 se záloha zvýší o solidární zvýšení daně u zálohy.
2) Solidární zvýšení daně u zálohy činí 7 % z kladného rozdílu mezi
a) příjmy zahrnovanými do základu pro výpočet zálohy a
b) 4násobkem průměrné mzdy stanovené podle zákona upravujícího pojistné na sociální zabezpečení.
3) Mzdový list musí za každý kalendářní měsíc obsahovat částku odpovídající rozdílu podle odstavce 2.“.

V § 38ha odst. 1 ZDP se stanoví, že výpočtu podle § 38h odst. 2 se záloha zvýší o solidární zvýšení daně u zálohy. U poplatníků s příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky nad stropy sociálního pojištění vypočte solidární zvýšení daně zaměstnavatel, který má povinnosti plátce daně, již v průběhu zdaňovacího období, a to při výpočtu zálohy na daň a toto měsíční solidární zvýšení bude součástí vypočtené a sražené zálohy na daň.

V § 38ha odst. 2 ZDP se stanoví, že solidární zvýšení daně u zálohy činí 7 % z kladného rozdílu mezi

a) příjmy zahrnovanými do základu pro výpočet zálohy a

b) 4násobkem průměrné mzdy stanovené podle zákona upravujícího pojistné na sociální zabezpečení.

Zálohu na daň u zaměstnance vypočte tedy zaměstnavatel standardním způsobem stanoveným v ust. § 38h odst. 2 ZDP, v roce 2013 tedy sazbou ve výši 15 % ze základu pro výpočet zálohy, a to ve výši tzv. superhrubé mzdy (zaokrouhleného do stokorun na celé koruny nahoru a nad stokorun na celé stokoruny nahoru), ale při tomto výpočtu musí ale zjistit, zda se u daného zaměstnance tato záloha ještě nezvyšuje o solidární zvýšení daně podle § 38ha ZDP. Je-li tomu tak, vypočte z kladného rozdílu mezi zdanitelnými příjmy v tzv. hrubé výši a 4násobkem průměrné mzdy ještě solidární zvýšení daně sazbou 7 % (zaokrouhlování solidárního zvýšení daně není v ZDP upraveno, proto se podle § 146 odst. 3 daňového řádu vypočtená částka zaokrouhlí s přesností na dvě desetinné místa). Zde ale platí, že solidární zvýšení daně je součástí vypočtené zálohy, tzn. že až úhrnná částka se pak zaokrouhlí na celé koruny nahoru podle § 38h odst. 3 ZDP.

Tento postup výpočtu se přitom uplatní bez ohledu na skutečnost, zda se jedná o zaměstnance s podepsaným či nepodepsaným prohlášením k dani a výjimkou jsou pouze příjmy, které tvoří samostatný základ daně, z nichž se vybírá daň srážkou zvláštní sazbou podle § 36 ZDP. Dále bude zaměstnavatel postupovat při stanovení zálohy na daň podle § 38h odst. 4 nebo podle § 38h odst. 5 ZDP. Tedy podle toho, zda se jedná o poplatníka, který má na dané zdaňovací období u něj podepsané prohlášení k dani, či nikoliv. Bude-li se jednat o poplatníka s prohlášením k dani, o nárokové částky měsíční slevy na dani podle § 35ba nebo o měsíční daňové

zvýhodnění se bude snižovat až vypočtená záloha zvýšená u daného poplatníka o solidární zvýšení daně (to je její součástí).

U daně vybírané srážkou zvláštní sazbou, jak je již výše uvedeno, která se vybírá odděleně ze samostatného základu daně, se solidární zvýšení daně neuplatní za předpokladu, že tento příjem nebude zahrnutý ani po uplynutí zdaňovacího období do ročního základu daně. Např. půjde-li o daňového nerezidenta ČR s odměnami za výkon funkce člena kolektivního orgánu právnické osoby, které může tento poplatník zahrnout do ročního základu daně po uplynutí zdaňovacího období v daňovém přiznání.

Měsíční příjmy do výše 5.000 Kč hrubého zdaněné srážkovou daní zvláštní sazbou podle § 6 odst. 4 zákona u poplatníka bez podepsaného prohlášení k dani to ale být nemohou, protože tyto příjmy lze po skončení roku sice za podmínek stanovených v § 35d odst. 4 a § 38k odst. 4 ZDP zahrnout do ročního základu daně, ale jen při ročním zúčtování záloh u zaměstnavatele a pro případ, že by takový poplatník byl pak případně povinen platit solidární zvýšení daně, je v § 38g odst. 4 ZDP stanoveno, že tento má povinnost podat daňové přiznání (tam ale tyto příjmy podle doposud platné právní úpravy zahrnout nemůže).

V § 38ha odst. 3 ZDP se dále stanoví, že zaměstnavatel má povinnost u zaměstnance se solidárním zvýšením daně při výpočtu zálohy uvést na mzdovém listě i nadlimitní část příjmů zaměstnance, ze které se počítá měsíční částka solidárního zvýšení daně. Za každý kalendářní měsíc musí být tedy na mzdovém listě zaměstnance pro daňové účely v příslušném zdaňovacím období uvedeny následující údaje:

3. úhrn zúčtovaných mezd bez ohledu, zda jsou vypláceny v penězích nebo v naturáliích,
4. částky osvobozené od daně z úhrnu zúčtovaných mezd uvedeného v bodě 1,
5. povinné pojistné z úhrnu zúčtovaných mezd uvedených v bodě 1,
6. základ pro výpočet zálohy (tzv. superhrubá mzda pro výpočet zálohy sazbou 15 %),
7. **nově též částka pro výpočet solidárního zvýšení** [rozdíl mezi tzv. hrubou mzdou (řádek 1 mínus řádek 2) a 4 násobkem průměrné mzdy],
8. vypočtená záloha (včetně solidárního zvýšení daně),
9. měsíční slevy na dani dle § 35ba ZDP,
10. měsíční daňové zvýhodnění (měsíční sleva a měsíční bonus) a
11. skutečně sražená záloha.

Příklad: Výpočet zálohy u zaměstnance s příjmem, ze kterého se bude platit solidární zvýšení daně

Z a d á n í :

■ Zaměstnanec s podepsaným prohlášením k dani uplatňující pouze základní slevu na dan, i bude pobírat v kalendářním měsíci u tuzemského zaměstnavatele mzdu ve výši 200.000 Kč.

■ Pro účely výpočtu solidárního zvýšení v našem příkladu použijeme průměrnou mzdu, která je stanovena pro rok 2013 a je vypočtena na základě údajů uvedených ve vyhlášce č. 324/2012 Sb. ($25.093 \times 1,0315 = 25.884$ Kč). Pro naše účely si pak vypočteme měsíční limit pro výpočet solidárního zvýšení zálohy, který činí $4 \times 25.884 \text{ Kč} = 103.536 \text{ Kč}$.

Ale pozor: tento výpočet musí být aktualizován vždy na příslušné zdaňovací období!
Upozornění: Pro názornost jsou v našem příkladu uvedeny i částky před zaokrouhlením a dále předpokládáme, že povinné pojistné není zatím zastropováno.

Výpočet zálohy se solidárním zvýšením daně u zaměstnance (v Kč)	
• Hrubá mzda	200.000,--
• Plus pojistné na SZ 25 %	50.000,--
• Plus pojistné na zdravot.pojištění 9 %	18.000,--
• Základ pro výpočet zálohy (tzv. SHM)	268.000,--
• Základ zaokrouhlený (na stovky nahoru)	268.000,--
• Částka pro výpočet solidárního zvýšení (200.000 – 103.536 = 96.464 Kč)	96.464,--
V ý p o č e t z á l o h y podle § 38h a 38ha ZDP:	
• Záloha sazbou 15 % (15 % z 268.000)	40.200,--
• Plus solidární zvýšení (7 % ze 96.464) (s přesností na 2 desetinné místa podle § 146 DŘ)	6.752,48
• Záloha celkem (40.425 + 6.752,48)	46.952,48
• Záloha zaokrouhlená (na koruny nahoru)	46.953,--
• Mínus sleva na poplatníka	2.070,--
• Skutečně sražená záloha	44.853,--

Závěr: Náš poplatník bude mít po skončení roku **povinnost podat DAP** podle § 38g odst. 4 ZDP, protože již při výpočtu zálohy na daň platil měsíční solidární zvýšení daně (stačí jednou v průběhu zdaňovacího období). V DAP si spočítá, zda překročil i 48násobek průměrné mzdy a pokud tomu tak nebude, případný přeplatek na dani se mu vrátí.

2.3 Solidární zvýšení daně v § 38g ZDP

• V § 38g se doplňuje odstavec 4, který zní:
„(4) Daňové přiznání je povinen podat poplatník, u něhož se zvyšuje o solidární zvýšení daně daň nebo záloha na daň z příjmů ze závislé činnosti a z funkčních požitků.“.

V § 38g novém odst. 4 ZDP se pro roky 2013 až 2015 stanoví, že daňové přiznání („DAP“) je povinen podat též poplatník, u něhož se o solidární zvýšení daně zvyšuje

- daň z příjmů fyzických osob nebo

- záloha na daň z příjmů ze závislé činnosti a z funkčních požitků.

To platí např. i pro poplatníka výlučně s příjmy ze závislé činnosti od jednoho plátce (klasického zaměstnance), u něhož se o solidární zvýšení daně zvyšší

v průběhu daného zdaňovacího období pouze jedna záloha na daň podle § 38ha ZDP. Takový poplatník nebude moci po skončení roku požádat plátce daně o roční zúčtování záloh, i když by případně za jiných okolností by povinnost podat daňové přiznání podle § 38g odst. 2 ZDP neměl. V rámci daňového přiznání si pak znovu spočítá, zda u něj součet příjmů zahrnovaných do dílčího základu daně podle § 6 ZDP a dílčího základu daně podle § 7 ZDP v příslušném zdaňovacím období nepřekročily stanovený limit ve výši 48 násobku průměrné mzdy a pokud ne, případný přeplatek na dani se mu na žádost vrátí.

Obdobně to bude platit např. za situace, že poplatník český daňový rezident bude mít např. pouze příjmy ze závislé činnosti ze zdrojů v zahraničí plynoucí od zaměstnavatele ze smluvního státu, které se vyjímají ze zdanění (či již podle příslušné mezinárodní daňové smlouvy nebo podle vnitrostátní metody uvedené v § 38f ZDP). Za existence lineární sazby daně by tento poplatník výlučně s těmito příjmy nemusel podle § 38g odst. 2 ZDP podávat daňové přiznání, protože jeho základ pro výpočet daně po vyjmutí zahraničních příjmů by byl vždy nulový. Za existence daňové přírážky přesáhne-li u něj úhrn těchto zahraničních příjmů 48násobek průměrné mzdy, bude mít tento poplatník povinnost podat podle § 38g odst. 4 ZDP daňové přiznání a zaplatit solidární přírážku daně z nadlimitní části zahraničních příjmů.

2.4 Zrušení základní slevy u starobních důchodců

1. V § 35ba odst. 1 se na konci textu písmene a) doplňují slova „; daň se nesnižuje u poplatníka, který k 1. lednu zdaňovacího období pobírá starobní důchod z důchodového pojištění nebo ze zahraničního povinného pojištění stejného druhu“.

2. V § 38k se na konci odstavce 4 tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno e), které zní:

„e) že k 1. lednu zdaňovacího období nepobírá starobní důchod z důchodového pojištění nebo ze zahraničního povinného pojištění stejného druhu.“.

V § 35ba odst. 1 písm. a) ZDP se pro zdaňovací období 2013 až 2015 (na omezenou dobu) stanoví, že o základní slevu na dani se daň nesnižuje u poplatníka, který k 1. lednu zdaňovacího období pobírá starobní důchod z důchodového pojištění nebo ze zahraničního povinného pojištění stejného druhu.

Nová právní úprava se vztahuje na poživatele starobního důchodu z důchodového pojištění nejen podle tuzemského zákona o důchodovém pojištění, ale i ze zahraničního pojištění stejného druhu.

Poživatelem starobního důchodu se přitom pro daňové účely jako doposud rozumí poplatník, který **pobírá** starobní důchod k počátku zdaňovacího období, tj. kterému je tento důchod k 1. lednu daného kalendářního roku vyplácen. Nikoliv tedy poplatník, jemuž bude starobní důchod přiznán zpětně uvedenému datu (k prvnímu dni v roce). Takovému poplatníkovi odpočet základní slevy na dani v daném zdaňovacím období tedy bude ještě náležet, a to bude platit i za okolností, že poplatníkovi bude přiznán starobní důchod zpětně případně i za delší období, tj. zpětně za více let.

V podstatě se jedná o návrat k obdobnému stavu platnému do konce roku 2007, kdy starobní důchodci se zdanitelnými příjmy rovněž neměli nárok na uplatnění základní slevy na dani na poplatníka (tenkrát ale základní sleva na dani nenáležela

ani za okolností, že poplatníkovi byl starobní důchod přiznán zpětně). Vychází se z toho, že základní sleva na dani (resp. dříve základní nezdanitelná část základu daně) má za cíl zajistit efektivní nezdanění životního minima, čehož je u důchodců dosahováno právě tím, že je jim vyplácen důchod do stanovené výše od daně z příjmů osvobozený.

V § 38k odst. 4 písm. e) ZDP se v souvislosti s omezením nároku na základní slevu na dani u poživatelů starobních důchodů doplňuje na zdaňovací období 2013 až 2015 (na omezenou dobu) čestné prohlášení zaměstnance, jestliže u zaměstnavatele na dané zdaňovací období podepisuje tiskopis Prohlášení k dani. Podle nové právní úpravy tedy bude muset zaměstnanec při podpisu tohoto prohlášení k dani ve mzdové účtárně prohlásit, **že k 1. lednu daného zdaňovacího období nepobírá starobní důchod z tuzemského důchodového pojištění a ani ze zahraničního pojištění stejného druhu**. Pro tyto účely je již nový (připravovaný) tiskopis - Prohlášení poplatníka daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a z funkčních požitků „M Fin 5454, vzor č. 22“ doplněn, a to v části II. Toto čestné prohlášení by měli učinit za podle nové právní úpravy tedy **všichni** zaměstnanci uplatňující u zaměstnavatele v prohlášení k dani základní slevu na dani na poplatníka, nemusí to být ale na novém vzoru tiskopisu, tj. mohou tak učinit i v příloze ke stávajícímu a již podepsanému Prohlášení k dani. Tzn. že s výměnou „Prohlášení k dani“ u všech zaměstnanců se nepočítá.

2.5 Zvýšení zvláštní sazby ve vztahu k daňovým rájům

V § 36 odst. 1 se za písmeno b) vkládá nové písmeno c), které zní:

„c) 35 % z příjmů uvedených v písmenech a) a b), a to pro poplatníky, kteří nejsou daňovými rezidenty

12. jiného členského státu Evropské unie nebo dalšího státu tvořícího Evropský hospodářský prostor, nebo
13. třetího státu nebo jurisdikce, se kterými má Česká republika uzavřenu platnou a účinnou **mezinárodní smlouvu o zamezení dvojímu zdanění** upravující zdaňování a vyloučení mezinárodního dvojího zdanění všech možných druhů příjmů, platnou a účinnou **mezinárodní smlouvu nebo dohodu o výměně informací** v daňových záležitostech pro oblast daní z příjmů nebo které jsou smluvními stranami **mnohostranné mezinárodní smlouvy** obsahující ustanovení o výměně daňových informací v oblasti daní z příjmů, která je pro ně a pro Českou republiku platná a účinná,“.

Dosavadní písmeno c) se označuje jako písmeno d).

V § 36 odst. 1 písm. c) ZDP se zvyšuje zvláštní sazba daně z 15 % na **35 %** pro příjmy uvedené v písmenech a) a b), jedná-li se o poplatníky, kteří nejsou daňovými rezidenty

1. jiného členského státu **Evropské unie** nebo dalšího státu tvořícího **Evropský hospodářský prostor**, nebo
2. **třetího státu nebo jurisdikce**, se kterými má Česká republika uzavřenu platnou a účinnou **mezinárodní smlouvu** o zamezení dvojímu zdanění upravující zdaňování a vyloučení mezinárodního dvojího zdanění všech možných druhů příjmů, platnou a účinnou **mezinárodní smlouvu nebo dohodu** o výměně informací v daňových záležitostech pro oblast daní z příjmů, nebo které jsou smluvními stranami mnohostranné mezinárodní

smlouvy obsahující ustanovení o výměně daňových informací v oblasti daní z příjmů, která je pro ně a pro Českou republiku platná a účinná.

Nová zvýšená sazba daně se tedy vztahuje jen na rezidenty některých států, ať fyzické nebo i právnické osoby. Tato nová právní úprava napomáhá řešit problematiku zdaňování příjmů plynoucích do tzv. daňových rájů, ale dopadá i v některých případech i na další státy nebo jurisdikce, které z hlediska systému zdaňování příjmů lze zařadit mezi standardní.

U příjmů daňových rezidentů ČR, EU, EHP a států, s nimiž ČR provádí výše uvedené mezinárodní smlouvy o zamezení dvojího zdanění nebo mezinárodní smlouvy nebo dohody o výměně informací (včetně mnohostranných úmluv), bude ale nadále docházet k uplatňování 15 % sazby daně (s výjimkou dividend, kterou budou od roku 2014 od daně osvobozeny).

Příjmy uvedené v § 36 odst. 1 a) a b) ZDP jsou veškeré příjmy v těchto ustanoveních uvedené, jedná se například o příjmy ze služeb s výjimkou provádění stavebně montážních projektů, příjmy z poradenství, příjmy z nezávislé činnosti – právníka, vědce či architekta, mezi tyto příjmy patří i příjmy ze závislé činnosti definované jako „odměny členů statutárních orgánů a dalších orgánů právnických osob“ (jsou-li vyplácené daňovým nerezidentům ČR), dále podíly na zisku, úroky a jiné výnosy z poskytnutých úvěrů a půjček atd. Tzn. v případech, kdy poplynou daňovým nerezidentům ze zemí neuvedených v § 36 odst. 1 písm. a) ZDP, bude se aplikovat zvýšení srážkové daně na 35 % (ale u poplatníků zde uvedených nikoliv).

II. Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 427/2011 Sb., o doplňkovém penzijním spoření, a další související zákony

Sněmovní tisk č. 736

Novela zákona o daních z příjmů: je obsažena v části třetí

Navrhovaná účinnost: dnem 1. ledna 2013
--

Novelou zákona č. 427/2011 Sb., o doplňkovém penzijním spoření se v rámci III. pilíře důchodového systému zavádí možnost vyplácet nové dávky – tzv. předdůchody, které byly dohodnuty vládou na tripartitě se sociálními partnery, tj. se zaměstnavateli a odbory. Tyto předdůchody (které se samozřejmě budou vyplácet z vlastních úspor účastníka) umožní osobám ve věku blízkému důchodovému řešit finanční zabezpečení v případě tíživé finanční situace. Do tzv. předdůchodu budou účastníci moci odejít totiž o pět let dříve, než je zákonný věk pro vznik nároku na klasický starobní důchod, budou k tomu ale muset mít dostatečně naspořeno v novém penzijním fondu - měsíční dávka musí být totiž poskytována alespoň ve výši 30 % průměrné mzdy.

Tímto zákonem se zároveň zajišťuje, aby pobírání těchto dávek nemělo dopad na výši klasického starobního důchodu vypláceného z I. pilíře důchodového systému – tj. aby se tohoto titulu nekrátil (jako je tomu u předčasného starobního důchodu). Současně se zajišťuje, aby pobírání těchto nových dávek nemělo dopad ani na veřejné zdravotní pojištění. Pokud po dobu čerpání předdůchodu nebude osoba zaměstnána, stane se státním pojištěncem, tzn. že stát za ní bude po celou dobu platit zdravotní pojištění.

Za účelem naspoření dostatečného množství prostředků na účtech účastníků doplňkového penzijního spoření u nových penzijních fondů budou k vyšším úložkám

motivováni jak zaměstnanci, tak zaměstnavatelé, a to jednak formou **státního příspěvku** (ten bude náležet jako doposud, jen k příspěvkům účastníka) a jednak formou **daňového zvýhodnění** v zákoně č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů.

2.6 Daňová motivace pro zaměstnavatele

V § 6 odst. 9 písm. p) ZDP se částka „24 000“ nahrazuje částkou „30 000“.

V § 6 odst. 9 písm. p) zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů se stanoví, že příspěvky zaměstnavatele

- na dosavadní penzijní připojištění se státním příspěvkem,
- na penzijní pojištění v EU, Norsku a Islandu (splňující podmínku 2 x 60),
- na tzv. životní pojištění v ČR nebo v EU, Norsku a Islandu (splňující podmínku 2 x 60), a
- od roku 2013 též na doplňkové penzijní spoření (tj. transformované penzijní připojištění)

jsou od daně z příjmů u zaměstnance osvobozeny nově **v úhrnu až do výše 30 000 Kč za rok** (oproti dosavadnímu limitu 24 000 Kč za rok). Tzn. v úhrnu na všechny produkty zde vyjmenované a do této výše (tj. do které jsou u zaměstnance osvobozeny) se z nich nebude platit ani žádné povinné pojistné na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění.

Zvýšení limitu pro osvobození příspěvku zaměstnavatele od daně z příjmů má otevřít širší prostor pro kolektivní vyjednávání či ochotu zaměstnavatele zavázat se k poskytování těchto plnění zaměstnancům. **Na straně zaměstnavatele** jsou příspěvky na doplňkové penzijní spoření daňově uznatelným výdajem (nákladem) jako doposud, tzn. za podmínek stanovených v ust. **§ 24 odst. 2 písm. j) bod 5 ZDP**, tj. půjde-li o právo zaměstnance vyplývající z kolektivní nebo jiné smlouvy či z vnitřního předpisu. Samotné nové dávky charakterů tzv. předdůchodů budou mít stejný daňový režim, jako ostatní dávky z doplňkového penzijního spoření, tj. nebude existovat pro ně žádný specifický daňový režim.

III. NÁVRH ZÁKONA O ZMĚNĚ ZÁKONŮ V SOUVISLOSTI S PŘIJETÍM ZÁKONA O POJISTNÉM NA DŮCHODOVÉ SPOŘENÍ

Zákon byl předložen jako **parlamentní tisk č. 693**.

Jedná se o **doprovodný zákon** k zákonu o pojistném na důchodovém spoření, který byl předložen poslancům jako **parlamentní tisk č. 692**.

Senát oba návrhy zákonů zamítl a vrátil Poslanecké sněmovně, která na původním návrhu setrvala. Zákon byl doručen prezidentovi k podepsání dne 11.9.2012, ten jej ale vrátil Poslanecké sněmovně s tím, že považuje za nutné, aby se ním poslanci ještě jednou podrobně zabývali (s navrhovanou změnou důchodového systému nesouhlasí).

Navrhovaná účinnost: od 1. ledna 2013 (stejně jako zákon o pojistném na důchodové spoření).

Změny v ZDP jsou obsažené v části jedenácté a změny v daňovém řádu v části dvacáté sedmé.

Spuštění důchodové reformy k 1. 1. 2013 a zásadní změny v důchodovém systému spočívající zejména v zavedení nového peněžitého plnění do II. pilíře - pojistného na důchodové spoření, vyvolalo potřebu novelizace celé řady souvisejících právních předpisů, které byly zapracovány do **návrhu zákona o změně zákonů v souvislosti s přijetím zákona o pojistném na důchodové spoření** – tzv.

doprovodného zákona. V rámci těchto legislativních úprav pak dochází mj. **v části jedenácté** k dílčím změnám v zákoně o daních z příjmů a **v části dvacáté sedmé** k představení účinnosti některých změn již přijatých **zákonem č. 458/2011 Sb., o změně zákonů související se zřízením jednoho inkasního místa** (dále též „zákon o JIM“).

2.7 Změny v zákoně o daních z příjmů (část jedenáctá)

V § 23 odst. 3 písm. a) bodě 5 a písm. b) bodě 2 ZDP dochází k terminologické změně, která vychází z vyčlenění pojistného na důchodové spoření z pojistného na sociální zabezpečení.

Náležitosti mzdových listů

V § 38j odst. 10 se za slovo „uhrazené“ vkládají slova „na důchodové spoření“.

V § 38j odst. 10 ZDP se upřesňuje, že zaměstnavatel jako plátce daně a nově též jako plátce pojistného na důchodové spoření musí uvádět na mzdovém listě zaměstnance, který bude účastníkem důchodového spoření (kromě údajů uvedených v § 38j odst. 2 ZDP), za každý kalendářní měsíc a v úhrnu též za celé zdaňovací období i **částky pojistného na důchodové spoření** (ve výši 5 %). Obdobně jako je tomu u povinného tuzemského pojistného na sociální zabezpečení a na veřejné zdravotní pojištění, které je ze svých příjmů povinen platit poplatník (sražené nebo uhrazené z jeho mzdy). U poplatníka, na kterého se vztahuje povinné zahraniční pojištění stejného druhu, nadále platí, že se na mzdovém listě musí uvést i příspěvky poplatníka placené na toho zahraniční pojištění.

2.8 Vybrané změny v zákoně o JIM (část dvacátá sedmá)

Změna zákona o změně zákonů související se zřízením jednoho inkasního místa a dalších změnách daňových a pojistných zákonů.

Legislativní znění: Na konci textu čl. XCV zákona č. 458/2011 Sb., o změně zákonů související se zřízením jednoho inkasního místa a dalších změnách daňových a pojistných zákonů, se doplňují slova „a s výjimkou ustanovení čl. I bodů 154 a 155, pokud nejde o část šestou, čl. III bodů 10, 17, 21 až 26, 48 až 50, 54 a 55, čl. IV bodu 2 a čl. V bodu 3, která nabývají účinnosti dnem 1. ledna 2013“.

V části dvacáté sedmé doprovodného zákona se předsouvána účinnost některých ustanovení novelizujících daňový řád, zákon o daních z příjmů a zákon o Finanční správě České republiky v zákoně č. 458/2011 Sb., o JIM. Tyto novely prošly řádným legislativním procesem, byly vyhlášeny ve Sbírce zákonů a jsou platné. Představením účinnosti ze současného data 1. ledna 2015 na 1. ledna 2013 nedochází k jejich věcné změně.

2.8.1 Registrace k dani z příjmů

V § 125 až 131 daňového řádu je obsažená nová obecná úprava registrace k dani s tím, že konkrétní pravidla registrace k dani z příjmů u příslušného správce daně budou od 1. 1. 2013 speciálně upravena v zákoně o daních z příjmů (v § 39 - registrace k dani z příjmů fyzických osob - do 15 dnů od rozhodného dne, tj. kdy začal vykonávat činnost nebo přijal příjem, v § 39a - registrace k dani z příjmů právnických osob, a to rovněž do 15 dnů od rozhodného dne (tj. vzniku) a **v § 39b - registrace plátce daně** (právnícké či fyzické osoby), a to nově **do 8 dnů** od rozhodného dne.

§ 39b ZDP - Registrační povinnost plátce daně

(1) Plátce daně je povinen podat přihlášku k registraci k dani z příjmů fyzických nebo právnických osob u příslušného správce daně nejpozději do 8 dnů ode dne, kdy mu vznikla povinnost vykonávat tímto zákonem stanovené úkony plátce daně.

(2) Ve lhůtě podle odstavce 1 je plátce daně povinen podat přihlášku i za plátcovu pokladnu. Při registraci plátcovy pokladny plátce daně určí osobu, která je oprávněna jednat za tuto plátcovu pokladnu jeho jménem.“.

Podle § 39b ZDP je plátce daně nově povinen podat přihlášku k registraci k dani z příjmů fyzických nebo právnických osob u příslušného správce daně nejpozději **do 8 dnů** ode dne, kdy vznikla povinnost vykonávat tímto zákonem stanovené úkony plátce daně a v této lhůtě je plátce daně povinen podat přihlášku i za plátcovu pokladnu. Při registraci plátcovy pokladny plátce daně určí také osobu, která je oprávněna jednat za tuto plátcovu pokladnu jeho jménem.

Přitom podle nového zákona o pojistném na důchodové spoření bude osoba, která je registrovaná jako **plátce daně** z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a z funkčních požitků, pak v případě potřeby **registrována ze zákona** (tzn. již bez podání přihlášky k registraci) i jako **plátce pojistného** na důchodové spoření. Tzn. že bude postačovat, že o této skutečnosti se správce daně dozví z prvního **hlášení k záloze na pojistné na důchodové spoření** podaného zaměstnavatelem, a to nově jako plátcem pojistného na důchodové spoření.

2.8.2 Nová lhůta pro podání hlášení

Zákon č. 458/2011 Sb. - bod 23:

„V § 137 odst. 1 se číslo „25“ nahrazuje číslem „20“.

V § 137 odst. 1 daňového řádu dochází k posunu lhůty pro podání hlášení **z 25. dne** po uplynutí měsíce, v němž vznikla plátcí povinnost, která je předmětem hlášení, **na 20. den** následujícího měsíce. Nová právní úprava se použije, není-li v daňovém zákoně stanoveno jinak (např. v § 38d odst. 3 ZDP) a počínaje rokem 2013 tak dopadne i na nové měsíčního **hlášení k záloze na pojistné na důchodové spoření** (zpracovaného plátcem pojistného v individualizované podobě, tj. nejen za plátce pojistného, ale i podle jednotlivých poplatníků) a výhradně elektronicky. Toto hlášení se bude podávat **do 20. dne kalendářního měsíce následujícího po uplynutí zálohového období** (např. za duben 2013 do 20. května 2013) a ve lhůtě pro podávání hlášení (do 20. dne následujícího měsíce) je splatná i záloha na pojistné na důchodové spoření (sražená z mezd zaměstnanců, kteří budou účastníky důchodové spoření).

2.8.3 Lhůta pro podání vyúčtování

1. V [§ 137 odst. 2](#) se číslo „4“ nahrazuje číslem „3“.

2. V [§ 137](#) se doplňuje odstavce 3, který zní:

„(3) Lhůtu pro podání hlášení nebo vyúčtování nelze prodloužit.“.

V § 137 odst. 2 daňového řádu dochází k posunu obecné lhůty pro podání „vyúčtování“, kde byla doposud stanovena lhůta **v délce čtyř měsíců** po uplynutí kalendářního roku. **Od 1. 1. 2013** bude platit nová lhůta **v délce tří měsíců**.

Tato lhůta bude dopadat nejen na roční **Vyúčtování pojistného na důchodové spoření**, které bude podávat plátce pojistného na důchodové spoření poprvé za rok 2013, ale také na roční **Vyúčtování daně z příjmů vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně**.

Tzn. že za rok 2012 bude mít povinnost plátce daně resp. plátcova pokladna podat svému místně příslušnému správci daně

- a) **Vyúčtování daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně** z příjmů fyzických nebo právnických osob (žlutý tiskopis) nově již **do 2. dubna 2013**, a
- b) **Vyúčtování daně z příjmů ze závislé činnosti** (růžový tiskopis) ještě jako doposud, tzn. ve lhůtě **do 1. března 2013**, resp. **do 20. března 2013** pokud plátce daně podává toto vyúčtování elektronicky (protože zde budou platit pro rok 2012 ještě lhůty stanovené v § 38j zákona o daních z příjmů a ke změně zde dojde až rozjezdem JIM).

2.8.4 Povinnost podat sdělení o tom, proč nebylo podáno vyúčtování

§ 136 odst. 5 daňového řádu nově zní: „Nevznikla-li daňovému subjektu ve zdaňovacím období daňová povinnost k dani, ke které je registrován, sdělí tuto skutečnost správci daně ve lhůtě pro podání daňového přiznání **nebo vyúčtování**.“.

V § 136 odst. 5 daňového řádu je uložena daňovým subjektům, které jsou registrované k určité dani a ve zdaňovacím období jim daňová povinnost nevznikla, povinnost informovat o této skutečnosti správce daně, a to nejen jako doposud ve lhůtě pro podání daňového přiznání, ale **nove i ve lhůtě pro podání vyúčtování**.

V původní právní úpravě se to týkalo pouze registrovaných daňových subjektů, u nichž správce daně oprávněně očekával daňové přiznání a zbytečně by takový daňový subjekt vyzýval k jeho podání. Nově má tedy povinnost informovat svého místně příslušného správce daně o tom, že mu ve zdaňovacím období daňová povinnost nevznikla, i daňový subjekt označený jako plátce daně, který má zákonem o daních z příjmů uloženou povinnost podávat vyúčtování, a to ve lhůtě pro podání tohoto vyúčtování.

Například i zaměstnavatel, který je registrován jako plátce daně z příjmů ze závislé činnosti a z funkčních požitků, který má podle § 38j ZDP povinnost podat po uplynutí zdaňovacího období **Vyúčtování daně z příjmů ze závislé činnosti**, ale kterému v daném zdaňovacím období povinnost k této dani nevznikla z toho důvodu, že žádné mzdy zaměstnancům nezúčtoval. Nikoliv tedy ale např. proto, že po uplatnění příslušných slev na dani dle § 35ba ZDP resp. po uplatnění daňového zvýhodnění u žádného ze zaměstnanců nemusel shodou okolností v daném zdaňovacím období zálohu srážet. V tomto případě mzdy zúčtoval resp. vyplácel, tj. měl povinnost vypočítat zálohu na daň podle § 38h zákona o daních z příjmů (měl daňovou povinnost), tzn. že má též povinnost podat příslušné vyúčtování, i když v daném případě v něm bude případně vykazovat de facto samé nuly. Nulové Vyúčtování daně z příjmů ze závislé činnosti je totiž výslovně uloženo podat zaměstnavateli jako plátcovi daně v ust. § 38j odst. 9 zákona o daních z příjmů.

2.8.5 Zpřesnění podmínek pro podání dodatečného tvrzení na daň nižší

V § 141 odst. 2 se slova „vyšly najevo nové skutečnosti nebo důkazy, které nasvědčují tomu, že daň byla stanovena v nesprávné výši“ nahrazují slovy „daň byla stanovena v nesprávné výši; v tomto dodatečném daňovém přiznání nebo dodatečném vyúčtování nelze namítat vady postupu správce daně“.

V § 141 odst. 2 daňového řádu se upřesňují podmínky, za kterých lze podat dodatečné daňové přiznání nebo dodatečné vyúčtování na daň nižší, tj. že jej lze podat i v případě, kdy byla daň **stanovena v nesprávné výši (chybně)**. Prozatím zde bylo totiž stanoveno, že tak lze učinit jen za okolností, že „vyjdou najevo nové skutečnosti nebo důkazy tomu nasvědčující“. Uvedené upřesnění tedy odstraňuje dohady, zda lze podat např. dodatečné vyúčtování na daň nižší i za okolností, kdy byla daň resp. záloha na daň u zaměstnance sražena v nesprávné výši pouze omylem zaměstnavatele (plátce daně), resp. na základě jeho nesprávné úvahy. Nadále ale u daně z příjmů ze závislé činnosti a z funkčních požitků platí, že nejdříve plátce daně musí přeplatek poplatníkovi vrátit podle § 38i zákona o daních z příjmů a až pak může snížit i svoji daňovou povinnost prostřednictvím dodatečného vyúčtování.

2.8.6 Zmírnění pokuty za opožděné podání daňového tvrzení

1. V § 250 odstavec 3 zní:

„(3) Pokuta za opožděné tvrzení daně vzniklá v důsledku pozdního podání řádného daňového tvrzení nebo dodatečného daňového tvrzení se nepředepíše a daňovému subjektu nevzniká povinnost ji uhradit, dosáhne-li její výše vypočtená podle odstavce 1 nebo 2 částku menší než 200 Kč.“.

2. V § 250 se za odstavec 3 vkládá nový odstavec 4, který zní:

„(4) V případě, kdy daňový subjekt nepodá řádné daňové tvrzení nebo dodatečné daňové tvrzení, ačkoli měl tuto povinnost, a neučiní tak ani dodatečně po dobu, kdy možnost podat tato tvrzení trvá, použije se při výpočtu částky podle odstavce 1 nebo 2 stanovená horní hranice; výše pokuty za opožděné tvrzení daně v tomto případě činí vždy nejméně 500 Kč.“.

Dosavadní odstavce 4 a 5 se označují jako odstavce 5 a 6.

V § 250 daňového řádu (odst. 3 a 4) dochází k odlišení případů, kdy si daňový subjekt uvědomí (byť se zpožděním) svou chybu a tuto se snaží napravit (podá opožděně daňové tvrzení), od situace, kdy jeho nesoučinnost trvá. Minimální výše pokuty ve výši 500 Kč sice nadále zůstává, nově se ale stanoví, že pokuta za opožděné tvrzení daně vzniklá v důsledku pozdního podání řádného daňového tvrzení nebo dodatečného daňového tvrzení **se nepředepíše** a daňovému subjektu nevzniká povinnost ji uhradit, dosáhne-li její výše (vypočtená podle § 250 odst. 1 nebo 2 DR) částku **menší než 200 Kč**. Podle současné právní úpravy je přitom bez rozdílu stanovena minimální výše pokuty ve výši 500 Kč.

Nově se minimální výše pokuty 500 Kč tedy nebude vztahovat na případy opožděných podání, tj. pokud se daňový subjekt svou chybu snaží napravit. Tzn. v případě podání opožděného daňového tvrzení se pokuta bude počítat podle výše tvrzené částky (přiznané daně) a doby prodlení s tím, že minimální hranice pro předepsání pokuty bude 200 Kč a bude-li vypočtená částka činit méně než 200 Kč, tak se pokuta nepředepíše. Minimální výše pokuty 500 Kč se ale předepíše za okolností, že daňové tvrzení resp. dodatečné daňové tvrzení nebude podáno ani dodatečně po dobu, kdy možnost podat takové tvrzení trvá.